

ZAPOČNI PROMJENU

MLADI I ODRŽIVOST: PRIRUČNIK ZA RAD S MLADIMA

ZAPOČNI PROMJENU

MLADI I ODRŽIVOST: PRIRUČNIK ZA RAD S MLADIMA

Uredila: Marina Lovato

Tekstove prikupili: Gianni Cappelotto, Jan Brożyński, Ivana Šibalić i Carina Tremel uz dragocjenu pomoć mladih aktivista u projektu kao i lokalnih suradničkih organizacija

Naslovница: Filippo Mazzi

Dizajn priručnika: Jan Brożyński i organizacija CZ-ART

Prijevod, lektura i korektura: Udruga za rad s mladima Breza

Grafička priprema i tisak: Skripta Tisak d.o.o. Osijek

Naklada: 100 primjeraka

ISBN 978-953-58254-2-5

Verona/Częstochowa/Stuttgart/Osijek, 2015.

Udruga za rad s mladima Breza

L. Jägera 12 31 000 Osijek

e-mail: udruga.breza@gmail.com

www.breza.hr

Projekt „Mogući svijet“ (DCI NSA-ED/2012/280-603) sufinancirala je Europska komisija. Informacije sadržane u ovoj publikaciji pripadaju autorima i ne odražavaju nužno stavove i mišljenja Europske unije te Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge. Institucije i tijela Europske unije kao i bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime, ne mogu se smatrati odgovornim za uporabu sadržanih informacija.

Projekt je realiziran u partnerstvu s četirima nevladinim organizacijama: Progetto Mondo Mlal (Italija), Stowarzyszenie CZ-ART (Poljska), Kate (Njemačka) i Udruga za rad s mladima Breza (Hrvatska).

SADRŽAJ

PREDGOVOR & UVOD

Mogući svijet: prilika za nove poglede na globalna pitanja.

Mario Mancini, predsjednik organizacije ProgettoMondo Mlal

Organizacija ProgettoMondo Mlal djeluje mnogo godina u Italiji, Europi, Latinskoj Americi i Africi. U svim zemljama djelovanja uključuje razne mlade voditelje s različitim iskustvima, ali uglavnom povezane s radničkom klasom. Neki od njih bili su voditelji za rad s mladima, zaposlene ili samozaposlene osobe, obrtnici ili poljoprivrednici, umjetnici, glazbenici ili politički aktivisti, dok su neki drugi bili mladići i djevojke s burnom prošlošću sukoba sa zakonom koji su se pokušavali ponovno uključiti u društvo. Ti mladi ljudi pričaju nam priče o velikoj životnoj snazi i društvenom identitetu, često pokazujući snažnu predanost pitanjima održivoga razvoja. Ista poruka koju smo primili od mladih iz „Mogućeg svijeta“.

Projekt je predstavljao veliku priliku iz više razloga. Prije svega, bio je u stanju prevesti nešto veoma formalno kao što su 7. milenijski razvojni ciljevi (MDG), u lako razumljiv jezik mladim ljudima. Uz to, učinjen je i ovaj napor: stečeno razumijevanje o sadržajima održivosti pokušalo se pretočiti u stvarno djelovanje. Na taj je način projekt, razvijajući i promovirajući aktivizam mladih vezan uz pitanja održivog razvoja, širio ideju globalne udružene odgovornosti među svim onim društvinama koje karakterizira rastuća zatvorenost unutar njihovih zajednica. Imajući svijest da bi globalno znanje o pitanjima okoliša - kao što su voda, tlo, zrak i energija - i utjecaj zagađenja i otpada na kvalitetu života rastuće svjetske populacije, mogli postati najrelevantnije značajke pokretanja predanosti mladih ljudi i projekta, bio je fokus valorizacije specifičnih percepcija mladih glede tih pitanja.

Još jedna dobra prilika koju je projekt ponudio bila je mogućnost za mlade ljudе iz četiri različita grada i države, usporediti različite kulurološke prakse prema predanosti održivom razvoju. Uspoređujući se s drugima, mladi Europski imali su priliku obogatiti svoju viziju svijeta, učinivši je sve jasnijom. Štoviše, došlo je do kontakata sa zemljama poput Burkine Faso i Haitija gdje krug siromaštva i istrošenosti prirodnih izvora uzrokuje svakodnevne tragedije - ponekad bučne, ponekada tihe - zbog kojih ta mjesta pripadaju nižim razinama indeksa ljudskog razvoja planete. Iz kojeg god mjesta mladi uključeni u projekt dolazili - Europa, Afrika ili Latinska

Amerika, njihova osjetljivost i predanost dolaze od istih simbola i alata, što znači da je njihova predanost zasnovana na univerzalnoj povezanosti koju je projekt pokušao dokazati i predstaviti.

Konačno, implementacija i zaključak projekta „Mogući svijet“ integrirali su veoma važan povijesni trenutak: u 2015. godini međunarodne političke obveze skrenule su fokus s Milenijskih razvojnih ciljeva na usvajanje Ciljeva održivog razvoja koji su zasnovani na novom pristupu prijelaznih pitanja o zaštiti okoliša. Ta evolucija potvrđuje važnost rada na održivosti kao ključnog izazova na europskoj i globalnoj razini; istovremeno, to postaje prigoda za projekt i sve uključene aktere da zajedno dijele tu tranziciju u kojoj trud za očuvanje okoliša postaje obveza globalnog građanstva. Prema tome, u suodgovornosti na globalnoj razini.

Mogući svijet: logika u pozadini projekta

Gianni Cappelotto, generalni koordinator projekta

Ova je publikacija rezultat trogodišnjeg rada na projektu „Mogući svijet“ (MS) koji je financiran sredstvima Europske Unije i čiji su promotori nevladina organizacija ProgettoMondo Mlal u suradnji s nevladinskim organizacijama – Kate, Udruga za rad s mladima Breza i CZ-ART zajedno s mladima i organizacijama civilnog društva iz četiri europska grada: Verone u Italiji, Stuttgarta u Njemačkoj, Osijeka u Hrvatskoj i Częstochowe u Poljskoj.

U duhu projekta, željeli smo dati opsežan prostor gledištima i pričama mladih koji su, iz različitih razloga, surađivali u raznim fazama aktivnosti. „Mogući svijet“ imao je ambiciozni cilj: ponuditi nove mogućnosti za građansku uključenost mladih ljudi u dobi od 15 do 25 godina u području održivosti, pokušavajući među mladima miriti poriv za inovacijom (i njihovu nestrpljivost glede metoda, pravila i vremena o kojima ne odlučuju) s potrebama i iskustvom organizacija civilnog društva koje u svojim misijama predviđaju aktivnosti u području održivosti i održivog razvoja.

Započeli smo s prvom fazom senzibiliziranja, dovodeći projekt na mjesta gdje se mlađi okupljaju: koncerti, lokalni festivali, škole i događanja ciljana mladoj publici. Prešli smo na stvaranje prilika za čuti stajališta onih koji žive u dijelu svijeta koji proživljava najtragičnije utjecaje našeg razvojnog sustava i iz prve ruke proživljava utjecaje neodrživosti, podržane više nego legitimnom željom da se njihovo pravo na dostojanstven standard života poštuje jednako kao u razvijenijem svijetu, ali također, zabrinuti za osiguravanje održivosti njihovog vlastitog razvoja.

Jednom kad je završena prva faza projekta, prešli smo fazu aktivacije. Počevši s treningom za mlađe tzv. Open space technology (metoda organiziranja sastanaka i radionica participativnog planiranja) sakupili smo njihove ideje i prijedloge za nove oblike uključenosti mlađih u području održivosti. Te ideje su potom obradene i pretočene u konkretne akcije u suradnji s organizacijama civilnoga društva. Na taj je način MS izgradio mrežu lokalnih mlađih ljudi koji su mogli popratiti proces aktivacije zajedno sa stručnim timom projekta. Ta mreža, iako neformalna, učinila je presudan doprinos u stvaranju brojnih građanskih inicijativa na lokalnoj razini.

Lokalne zajednice oblikovane projektnim aktivnostima, također su pozvane identificirati prioritetne prijedloge o kojima se raspravljalo na europskoj razini tijekom tri sastanka organizirana u Veroni, Częstochowi i Stuttgartu, a koje su pohadali predstavnici svakoga grada i gdje su se skicirala tri projekta kao rezultat rasprava na lokalnoj razini, a koji će biti predloženi za implementaciju u budućim natječajima.

To je, ukratko, povijest projekta „Mogući svijet”. Pitanja koja smo si postavljali na kraju ovog procesa, bilo je mnogo: Kakav utjecaj smo ostvarili na lokalnu populaciju mladih? Koje su posljedice na pojedince i njihovo znanje, stavove i ponašanja? Jesmo li na neki način doprinijeli nekoj društvenoj promjeni?

Eksperiment bi bio ograničen da se nismo opremili rezultatima dobivenim iz značajki evaluacija jer smo od početka projekta započeli istraživanja sastavljena od Istraživačke grupe u socijalne psihologije Sveučilišta u Milansu, „Dipartimento di Beni culturali e ambientali”. Glavni su rezultati raspršeni u cijelom priručniku.

Nije lak zadatak sažeti sve što se događalo kroz protekle tri godine u nekoliko desetaka stranica, što nam je uspjelo, a što je pošlo po krivu. Pokušali smo staviti se u vaše cipele i izabrati stvari koje su korisne za identifikaciju strategija i aktivnosti u radu s mladim ljudima, uz posebnu pozornost problemima i snagama koje smo prepoznali tijekom našega putovanja.

Pokušali smo i nadamo se da naša opažanja mogu biti veoma korisna onima koji rade blisko s mladim ljudima i koji vjeruju u važnost njihove vodeće uloge te koji su zaista zainteresirani za izgradnju inovativnih prijedloga započetih njihovim idejama.

Društveno istraživanje

Roberta Morosillo, ProgettoMondo Mladi, Italija

Od same faze oblikovanja projektnoga prijedloga, bilo je očito da će proces kojem smo namjeravali težiti, biti ograničen ako ne bude popraćen instrumentima sposobnim odgovoriti na neka ključna pitanja:

- Jesmo li kampanjom podizanja svijesti uspjeli povećati znanje i svjesnost mladih ljudi o pitanjima održivosti okoliša?
- Jesmo li povećali njihovu sklonost aktivizmu i aktivnom građanstvu?
- Što je osobna slika aktiviste/ice i koje su socijalne i psihološke poluge sposobne za povećanje sklonosti aktivnom građanstvu?

Iz tih pitanja i potreba nevladinih partnerskih i suradničkih organizacija za pribavljanjem alata za procjenu svojih aktivnosti, proizašlo je psihosocijalno društveno istraživanje. Sustav istraživanja, kao i alati razvoja i čitanje rezultata, zahtijevali su doprinos specijalističkih vještina visokog znanstvenog sadržaja identificiranih pri Istraživačkoj grupi socijalne psihologije Sveučilišta u Milansu, „Dipartimento dei Beni culturali e ambientali“. Grupu su vodili prof. Paolo Inghilleri uz pomoć istraživača: Nicole Rainisija, Marca Boffija i Linde Pole.

Istraživanje je omogućilo dublje „čitanje“ dviju glavnih faza projekta. Prva faza bila je kampanja osvješćivanja (multimedjiska instalacija i kamp u Burkini Faso), čiji je cilj bio širiti svijest među mladim ljudima o pitanjima održivosti okoliša i ohrabrvati ih za aktivno građanstvo. Druga faza projekta bila je izgradnja vještina i osnaživanje aktivista uključenih u projekt.

U prvoj fazi, dva su upitnika ispunila 382 mlada sudionika multimedjiske instalacije: jedan prije samog iskustva i drugi nakon iskustva, kako bi se procijenile promjene u razini znanja i svjesnosti o temama 7. milenijskih razvojnih ciljeva, u načinima razmišljanja o pitanjima povezanim s održivošću okoliša i u voljnosti da nastave sudjelovati u projektu.

Kamp u Burkini Faso analiziran je kroz upitnik prije samog početka koji je ispunilo 10 mlađih putnika, fokus grupe srednje veličine i veće grupe, provedene na zadnjem dan.

Drugu fazu karakterizirala su 28 strukturirana intervjuva provedena u svakoj zemlji sa sedam mladih predstavnika zajednice aktivista „Mogućeg svijeta“. Protokol intervjuva razvili su istraživači sa Sveučilišta u Miljanu, a inspiriran je znanstvenim radom tima istraživača Sveučilišta Harvard pod vodstvom profesora Howarda Gardnera. Intervju je omogućio analizu:

1. Stupanj uključenosti u projekt i „Ulagne točke“
2. Stavove i vrijednosti uključenih aktivista
3. Što pokreće i održava aktivnu predanost
4. Koncepciju građanstva i aktivizma
5. Upotrebu društvenih medija i online / offline razlike

Specifični rezultati istraživanja mogu se naći u svakom poglavljju ovoga priručnika.

Awareness

Multimedia
installation

Visit from
Haiti a. Burkina
Faso

Camp
Burkina Faso

Capacity
building

Open Space
Workshops

Empowerment

DE services

Network of
young people

Pregled projektnih aktivnosti.

Zadeklaruj swoje Wspaniałe Słowo

1. POGLAVLJE

BUDI SVJESTAN/NA

Aktivizam, kako bi postao svjesniji, prolazi kroz osviještenost, ili čak i stjecanje znanja i elemenata koji nam pomažu i vode nas na našim pozicijama i u aktivnostima. To je još više vidljivije u kontekstu globalnog obrazovanja.

Globalno obrazovanje usmjeren je na opsežna pitanja kakva često nisu prisutna u komunikacijskim kanalima ili u učionici. U postavljanju cilja osposobljavanja mladih za razvoj 7. milenijskih razvojnih ciljeva, MS je položio temelje procesa stvorivši prilike u kojima mladi, uglavnom izvan konteksta formalnog obrazovanja, mogu produbiti svoje znanje o temi i tako povećati svoju svjesnost o globalnim i lokalnim dimenzijama održivosti okoliša.

Projekt je prepoznao nekoliko metoda podizanja svijesti mladih ljudi, razvijenih radi potrebe angažiranja mladih kroz predloženi jezik, koji nisu osjetljivi na temu ili nisu aktivni u temi, ali su sposobni ponuditi stručnost na globalnoj razini predložene teme.

Tijekom faze senzibilizacije, postavljena je multimedija instalacija koja se sastojala od video svjedočanstava iz različitih zemalja Juga, razgovora s drugim mlađim ljudima kao govornicima, kao i testovima na temu održivosti koje su oblikovale grupe stručnjaka, fotografijama na kojim su naglašene specifičnosti Juga, dovodeći daleka iskustva kao poticaj ne samo za razmišljanje, već i za reinterpretaciju lokalnih dimenzija održivosti.

Podizanje razine svijesti provodilo se u mnogim prilikama razmijene ponuđene u projektu: kamp u Burkini Faso kojeg je počalo 12 mlađih Europljana koji su dobili direktno iskustvo o načinu života u afričkoj zemlji i to kroz susrete s ljudima, organizacijama civilnoga društva te lokalnim i stranim nevladnim organizacijama, kroz posjete projektima, zajednicama i mjestima kulturnog i turističkog značenja, ali i kroz posjete stranih delegacija iz Burkine Faso i Haitija, Evrope. Iz Haitija su sudjelovala dva lokalna tehničara koji su radili na projektu pošumljavanja i rasprostranjuvanja solarnih ploča za elektrizaciju ruralnih područja, dok je kazališna skupina Siraba iz Burkine Faso izvela plesni i glazbeni nastup pokazavši povezanost čovjeka i okoliša iz afričke perspektive. Predstava je prikazana u četiri grada domaćina uz prezentacije o upotrebi prirodnih resursa.

Želimo govoriti o tim instrumentima koristeći izjave onih koji su ih doživjeli ili u njima sudjelovali.

Što vam pada na pamet kada pomislite na održivi razvoj?

Održivi je razvoj širok i složen koncept. U četiri zemlje, koncept održivog razvoja među mlađim ljudima u dobi do 15 do 24 godine, povezan je s pet dobro definiranim dimenzijama:

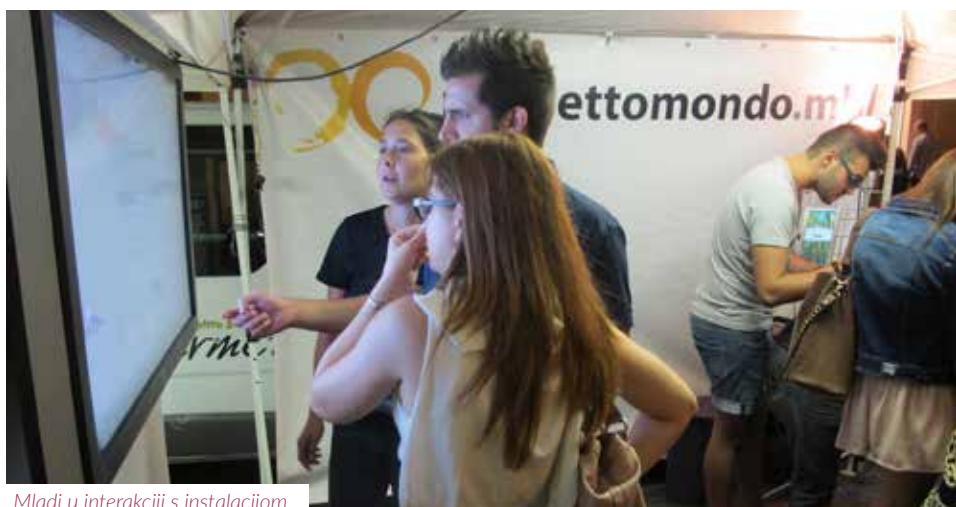
1. Biološka dimenzija: pozornost na upotrebu zemlje
2. Energetska dimenzija: očuvanje energije i upotreba alternativnih izvora energije
3. Dimenzija poštovanja planeta Zemlje: poštovanje i zaštita okoliša, flora, fauna i prirodna ravnoteža kao cjelina
4. Društvena dimenzija: sfera društvenog života i društvenog ponašanja u smjeru smanjenja utjecaja na okoliš
5. Dimenzija vrijednosti: prvenstveno ekologije, budućih ušteda, ravnoteže, poštovanja, zdravlja, napretka, života, razvoja, znanosti

Multimedejska instalacija Cooperativa Hermete, Italija

Cooperative Hermete, Italija

Naći javni događaj namijenjen mladim ljudima na kojem će se projekt „Mogući svijet“ predstaviti multimedijskom instalacijom, nije bilo teško, budući da je razdoblje između kasnog ljeta i rane jeseni, za koje je zakazana projektna aktivnost, razdoblje mnogih aktivnosti u regiji.

Izbor je bio isprobati instalaciju u tri konteksta s različitim ciljevima i kulturnim aktivnostima: Notte Bianca villafranchese - Cijelonočni događaj u Villafranci, događaj različite višestruke ponude (koncerti, kazališni performansi, štandovi s hranom) s velikom posjećenošću, na velikom prostoru (povjesni centar grada zatvoren za promet); Giovani in strada - Mladi na ulici, događaj o sigurnoj vožnji i održivoj mobilnosti s velikom, ali kontroliranom posjećenošću (srednjoškolske učionice) u zatvorenom okruženju s raznim prijedlozima; Vrban - kulturna manifestacija u manjem konceptu o temi zelenoga okoliša orijentirana na glazbenu ponudu, na prostoru gradskoga parka. Prisutnost multimedejske instalacije „Mogućega svijeta“ na festivalu Vrban bila je najuspješnija zahvaljujući značajnoj količini interakcije s publikom, ne samo putem multimedejskih alata, već i zbog voljnosti publike da zastanu i razgovaraju o održivosti.

Mladi u interakciji s instalacijom.

U usporedbi tih triju iskustava, uspjeh festivala Vrban leži u događanju ukorijenjenom u regiji kojega karakterizira kvalitetno predstavljene glazbe, tema za zeleni okoliš, lokacija (neiskorišteni gradski park trenutno prenamijenjen za festival) i organizacijske odluke (predanost recikliranju, prisutnost štandova s materijalima povezanih s ekološkim temama ili održivosti).

„Mogući svijet“ imao je na raspolaganju veliko područje s namjerom stvaranja „otvorenog prostora“ u kojem su se ljudi osjećali slobodnima ući i kretati, čak i sami pristupati multimedijskoj instalaciji, bez intervencije pomagača. Projektnom timu nije bilo teško pozivati ljude na ispunjavanje testova ili ostaviti poruku svojega sna o „mogućem svijetu“, dok je opće ozračje festivala omogućilo interakciju i uključivanje. Kao ilustracija te „klime“ poslužit će opisivanje suprotne situacije koja se dogodila na Cijelonočnom događaju u Villafranci. Događaj je uključivao stotine simultanih aktivnosti na ulicama gradskoga središta nudeći uglavnom komercijalne i gastronomске štandove postavljene s obje strane ulica zatvorenih za promet. Prostor dostupan za svaki štand bio je ograničen i publika se kretala u nizu tipičnom za razgledavanje izloga pa je situacija omogućivala ljudima da samo nakratko i površno zastanu kod štandova.

U retrospektivi možemo reći da za podizanje svijesti, uključujući inovativne alate koji omogućuju interakciju i uključivanje poput onih ponuđenih u ovome projektu, nije dovoljno izabrati događaj s visokom posjećenošću. Kako bi publika bila „znatiželjna“, a zatim „privučena“, potrebni su drugi uvjeti, a ključan je kontekst. Kako bi se „ljudi zaustavili“, treba imati otvoreni prostor koji pruža dobrodošlicu. Za razgovor je neophodno da prostor omogućuje dijalog.

Iz tog se iskustva može izvući nešto i za razmišljanje: svjesnost i aktivizam o pitanju održivosti su povezani: organizirana aktivnost osviještenosti u okruženju koje stvara i privlači ljude da „zastanu“ i uzmu vrijeme za sebe od javnog je interesa, izražava prvi korak prema životnom stilu koji je zaista održiv za okoliš.

Kakav je bio utjecaj multimedijске instalacije?

+SAMOUČINKOVITOST

iskustvo instalacije **imalo je materijalni utjecaj** na neke subjektivne čimbenike povezane s **uvjerenjem ljudi za biti „učinkoviti“**, npr. biti sposobni imati pozitivnu i učinkovitu ulogu u svojim postupcima i ponašanjem.

+ SAMOODREĐENJE I DOBROBIT

Koristeći Teoriju protoka (Csikszentmihalyi 1975, 1990) kao reference, **većina grupnih uzoraka (67.7%) imala je „optimalno iskustvo“ tijekom instalacije**, tvrdeći da su doživjeli pozitivne emocije, osjećaj blagostanja, samoodređenja i snažne uključenosti.

= POVEĆANA ŽELJA ZA PONAVLJANJEM ISTOGA ISKUSTVA, PRODUBLJIVANJE PITANJA I SUDJELOVANJE U SLIJEDEĆIM KORACIMA PROJEKTA

Razmjene s Jugom (Burkina Faso, Haiti)

Ivana Šibalić, Breza, Hrvatska

Događanja u Hrvatskoj sa sudjelovanjem predstavnika Burkine Faso i Haitija bila su prilika za podržavanje kampanja i podizanje javne svijesti o 7. milenijskim ciljevima.

U listopadu 2013. godine, predstavnici iz Haitija stigli su u Osijek i predstavili svoje iskustvo na Poljoprivrednom i Elektrotehničkom fakultetu. Događaj nazvan „Nove energije u mogućem svijetu“ bio je prilika za 89 studenata/mladih i 10 profesora razgovarati o Haitiju i tamošnjem problemu krčenja šuma, ali također i o važnosti solarnih panela. Razmjena je bila značajna i predstavnicima Haitija koji su posjetili jedan od najvećih centara obnovljive energije na privatnoj farmi u blizini Osijeka. Bili su veoma iznenađeni i uzbudjeni jer je to bio prvi takav moderni i održivi sustav koji su vidjeli.

U studenom 2013. ugostili smo Udrugu Siraba iz Burkine Faso, kazališnu skupinu koja je izvela nekoliko predstava u dvije srednje škole (III. gimnazija i Prirodoslovna gimnazija „Ruđer Bošković“), na Umjetničkoj akademiji i na javnom prostoru Muzeja Slavonije Osijek. Ti događaji okupili su 230 učenika, 40 studenata i njihovih profesora te oko 500 posjetitelja koji su popratili javno događanje.

Prisutnost predstavnika Haitija i Burkine Faso u Osijeku bila je konkretna mogućnost za direktni kontakt mladih iz Hrvatske s predstavnicima Juga suočenih s poteškoćama i izazovima koje zemlje u razvoju susreću pri ispunjenju 7. milenijskih razvojnih ciljeva.

Ti osobni kontakti imali su emocionalni učinak na sve sudionike.

Ujedno, to je bila i prva prilika mladim Osječanima za direktni razgovor s predstavnicima Haitija i Burkine Faso čije zemlje su prilično slabo poznавali, oslanjajući se često na informacije pronadene na internetu. Najvažnija pitanja sudionika bila su povezana s područjem obnovljivih izvora energije te afričkom tradicijom i kulturom, ali je većina bila zainteresirana i za svakodnevni život stanovnika Haitija i Burkine Faso i kako im mlađi mogu pomoći.

Nastup skupine Siraba (Burkina Faso) u Muzeju Slavonije Osijek.

Susret s umjetnicima u Gimnaziji „Ruđer Bošković“ Osijek.

Osjećaj mojega mogućeg svijeta

Sara Fortini, 25 godina, Italija

Mogući svijet je svijet koji pokušava izbjegći rasipanje sredstava, koji pridaje pažnju zemlji i uključuje aktivne umove i srca u poštivanju i zaštiti ljudske zajednice.

Mogući svijet je svijet koji pokušava izbjegći rasipanje sredstava, koji pridaje pažnju zemlji i uključuje aktivne umove i srca u poštivanju i zaštiti ljudske zajednice.

To nije utopija, i osnova ove ideje trebala bi biti pronaći putovanje, promatranje i slušanje. Susretanje s raznim iskustvima može nam pomoći u razumijevanju da postoje mnoge realnosti koje mogu biti veoma različite od naših svakodnevnih navika. „Mogući svijet” dao mi je priliku posjetiti Burkini Faso, zemlju u kojoj crveno tlo susreće napore onih koji svakodnevno rade na izgradnji boljeg društva zasnovanog na međusobnom poštovanju između prirode i ljudskih bića.

Petnaest sam dana putovala s 10 mladih ljudi iz zemalja širom Europe dijeleći iskustva i misli, razgovarajući o svom sustavu vjerovanja i meditirajući o temama o kojima se inače previše ne razmišlja.

Zaista, lajmotiv tog putovanja i naslov ovog projekta poznat pod imenom „Mogući svijet” bio je izraziti mogućnost da je moguć drugačiji svijet zasnovan na poštivanju prirode, mogućoj suradnji i održivosti.

Povezanost između afričke zemlje poput Burkine Faso i tema poput održivosti i okoliša možda nije jasna na prvi pogled, međutim nakon otkrivanja sela i svakodnevnog života Burkinaca, ta povezanost postaje trenutno razumljiva.

Ulice u Bobo Dioulassou ispunjene su ljudskim glasovima i komercijalnim aktivnostima onih koji proizvode i prodaju hranu, tekstil, instrumente i predmete napravljene od drva i željeza. Sve je to proizvedeno od sirovih materijala s toga područja. Nedaleko od te živopisne realnosti, obala rijeke čini se kao odraz zagađenja ove zemlje. Fenomen koji je posljednjih godina zahvatio populaciju na jedan profinjen način; plastične boce, smeće, prljavština, ne dopuštaju higijenu vode uzrokujući nekoliko problema za cijelu zajednicu.

Uzduž ulica mnogo je djece i mladih koji nose crvene konzerve poput vreća; te konzerve su njihovi jastuci tijekom noći i tanjur ili košara za milostinju ujutro. Sela Gouera i Tempagora nisu daleko od Bobo Dioulassoa, ljudi ovdje žive u uvjetima

Cesta za Bobo-Dioulasso.

ekstremnog siromaštva, neuhranjenost utječe posebice na djecu mlađu od 5 godina. Međutim, ove zajednice rade s drugim organizacijama i udrugama kako bi se aktivirali razvojni programi poboljšanja trenutne situacije. Usprkos tome, svojim sam očima vidjela aktivnu i reaktivnu realnost u svrhu promocije društvenog doprinosa mlađih ljudi. Centri Jigi seme i Siraba demonstracija su da je civilno društvo prva sila koja može dovesti do prave promjene. Infrastrukture poput Pouleba CSCP i zdravstvene usluge za područje Burkine Faso, pokrenuli su se kako bi najbolje odgovorili na problem stanovništva. U Boursoumiju, zahvaljujući realizaciji dvaju bedema, žene su uključene u poljoprivredne i tekstilne aktivnosti, dok se u Ouo-u djeca nalaze na mjestima gdje uče čitati i pisati. U očima se mnogih Burkina Faso može činiti kao jedna od najsramašnjih zemalja na svijetu, no pravo bogatstvo može se pronaći u svakodnevnoj borbi tih ljudi da izgrade i poboljšaju svoje društvo, u realizaciji škola i bolnica, promoviranju programa održive poljoprivrede, borbi protiv zagađenosti i recikliranju sredstava što su prvi i najznačajniji primjeri. U mjestu koje nema ništa za ponuditi, ljudi demonstriraju volju za stvaranjem novih načina recikliranja svojih sredstava, dok su s druge strane, u razvijenim zemljama, te prakse potpuno podcijenjene jer se konzumerizam čini kao jedini imperativ.

Putovanje u zemlju toliko kiselu i sunčanu u isto vrijeme, uči nas da je sve dar i mora se poštivati. Rasipanje materijalom i prirodnim resursima nevjerojatna je šteta za naš planet i naše postojanje. Ustvari, učiti kako da budemo odgovorniji i bolji prema okolišu pomoći će nam u stvaranju boljega društva.

Utjecaj kampa u Burkini Faso

Iskustvo kampa imalo je veliki utjecaj na sudionike. Niska očekivanja zabilježena početnim upitnicima zamijenjena su dubokom emotivnom uključenošću i osjećajem samopromjene koja je dovela sve sudionike na definiranje kampa kao iskustva koje im je promijenilo život.

Ta nova osvještenost pokrenuta je trenutcima snažne kognitivne disonance i šoka na koji sudionici nisu bili spremni:

„Bila sam spremna za bilo što ... ali kad to vidite direktno i dođete u kontakt s tom stvarnošću ... osjetite nešto iznutra ... nova svjesnost se rađa u vama”

„Vidjela sam mnoge stvari koje su me uzrujale...ponekad sam poželjela plakati kao beba”

Ta nova osvještenost stvorila je dva različita kognitivna i emotivna rezultata, primjetna ponekada i samim upitanicima:

- svijest o teškoćama i sporim društveno-kulturalnim promjenama kao i o dubini i veličini strukturalnih nejednakosti među nacijama
- jaka žudnja za budućim investiranjem radi poboljšanja životnih uvjeta u Burkini Faso i u drugim problematičnim područjima planete, često popraćena osjećajem „unutarnje snage“ i „otvorenosti“

Zbog svih tih razloga zaista je korisno obratiti pozornost i učiti od malih ekonomija, pokušati smanjiti količine našega smeća, rasipanje struje, plina i vode i početi gledati na upotrebu obnovljivih izvora kao nove polazišne točke. Međutim, prava polazišna točka za promjenu nije primjenjiva bez uključenosti mladih ljudi. Promjena je u našim rukama iz dana u dan, korak po korak poštivanjem sebe i drugih.

To je razlog zašto sam pokušala doprinijeti senzibilizaciji ljudi oko sebe. Osobno sam više odgovorna i aktivna pa sudjelujem u realizaciji nekoliko događaja usmjerenih prema davanju važnosti ovih pitanja. Uz podršku organizacije ProgettoMondo Mlal i Filippa, jednog od deset sudionika kampa u Burkini Faso, udružili smo zajedno glazbu i fotografiju kako bi razgovarali o našim iskustvima. Kroz te dvije različite forme umjetnosti i komunikacije, podijelili smo našu viziju održivosti i aktivnog građanstva s našim priateljima i svim drugim ljudima zainteresiranim za projekt i inicijative projekta. Obrazovanje, oblikovanje i svjesnost bili su alati korišteni kao ključni faktori realizacije konkretnog smisla ljudske solidarnosti i održivosti okoliša.

Sudionici kampa Burkina Faso.

2. POGLAVLJE

BUDI AKTIVAN/NA

Kako potaknuti mlade ljudi na javno progovaranje? Kako pojačati njihovo sudjelovanje u lokalnoj zajednici, ako nemaju priliku glasno reći koje su njihove potrebe? Na koji način postići da se glas mlađih ljudi čuje lokalno? Ovo su samo tri pitanja od mnogih koja su si postavili svi oni koji rade s mladima u Poljskoj, Italiji, Hrvatskoj i Njemačkoj.

„Mogući svijet“ ponudio je jasno definiranu metodologiju rada kako bi se stimuliralo mlade ljudi na poduzimanje akcija. Specifična namjera projekta nije bila dati definirane i upakirane odgovore, već podržati mlade u prikupljanju znanja kako bi zatim mogli iznijeti svoje ideje na bolje održivim područjima, u gradovima i u svijetu. Osjećaj slobode ponekad je, u kontekstu življenja, ugrožavao proces izmjene ideja kroz svakodnevna iskustva, ali je željeno ostavio mladima maksimalni mogući prostor za interpretaciju i reinterpretaciju njihovog susjedstva i svijeta.

Projektni alati stvaranja tih „radionica“ za kreativno razmišljanje mladih ljudi, dobro su odgovorili na cilj koji smo postavili u implementaciji Svjetskoga građanskoga obrazovanja.

Ti alati bili su tzv. Open book radionica i europski sastanci mladih: prilike za razmjenu i razvoj ideja dobro implementiranih na lokalnoj razini, npr. u raznim gradovima zemalja partnera, i na europskoj razini.

Iako su iskustva bila drugačija u četiri europska grada i odvijala se u različitim kontekstima, predloženi pristup bio je veoma uspješan i predstavljen u trenutku kad su ideje mladih ljudi počele poprimati oblik.

Open Book radionica u Częstochowi

Jan Brożyński, Stowarzyszenie CZ-ART, Polska

Cilj je Open book radionice bio potaknuti mlade da progovore o svojim potrebama, svojim ulogama u lokalnoj zajednici i promjenama koje žele implementirati u svojim gradovima kako bi isti bili što više održivi.

Vješti su voditelji bili mladi osposobljeni za tu ulogu i o temama 7. milenijskih razvojnih ciljeva. Uloga voditelja nije bila kontrola aktivnosti, već postavljanje smjera, definiranje prostora i „puštanje“ aktivnosti da se odvija. Svaki organizator Tehnologije otvorenog prostora (Open Space Technology) trebao bi zapamtiti četiri glavna principa: Tko god dode prava je osoba. Što god se dogodilo, jedino je što se moglo dogoditi. Kad god počne, to je pravo vrijeme. Kad je gotovo, gotovo je.

Tehnologija otvorenog prostora učinkoviti je alat za održavanje sastanka gdje se zahtijeva pravo učenje, inovacija i odstupanje od normi. Ta tri uvjeta bili su točno ono što smo tražili! Međutim, bili smo pomalo zabrinuti hoće li će to uspjeti u našem gradu zato što se, prema našem saznanju, sličan događaj nikada nije organizirao u Częstochowi. Nakon dvije Open book radionice, možemo reći da su događanja bila uspješna, iako smo učinili neke greške.

Organizirali smo dvije Open book radionice u našem gradu, obje međusobno potpuno različite. Prva je organizirana tijekom Dana lokalnih vlasti, nacionalnog praznika od 2000. godine kao uspomene na prva tri lokalna izbora 1990. godine, tijekom kojega su nevladine organizacije i aktivisti nagrađeni za svoje rad u razvoju općina/regija. To je bio savršen trenutak za organiziranje događaja za mlade, na otvorenom prostoru - glavnom gradskom trgu. Tema sastanka bila je uloga mlađih u razvoju Częstochowe. Na početku je većina sudionika istaknula da naš grad ima prilično slabu ponudu za mlade. Pristup kulturnom i društvenom životu često je spriječen geografskim preprekama i lošim javnim prijevozom.

Druga prepreka održivom razvoju našeg grada je centraliziranost kulturnih i društvenih aktivnosti u gradu. Mnogi mladi ljudi smatraju svoja susjedstva „spavaonicama“ grada. Često ne poznaju svoja susjedstva jer nemaju prilike upoznati ih.

Open book radionice u Italiji.

Također, prvi je sastanak bio prilika za predlaganje novih rješenja. Kreiranje online platforme za lokalne aktiviste predložila je grupa ljudi kao alat koji može pojačati sudjelovanje mladih u lokalnim inicijativama.

Prvi je sastanak jasno pokazao da mladi ljudi u Częstochowi promatraju i analiziraju situaciju u svojoj lokalnoj zajednici. Oni žele promijeniti svijet koji ih okružuje. Oni su voljni postati aktivnim građanima koji žele preuzeti odgovornost za stvaranje novih inicijativa. Međutim, ponekada ne mogu to činiti zbog geografskih prepreka ili nedostatka vještina, kompetentnosti ili podrške. Obogaćeni prvim iskustvom, odlučili smo organizirati drugi događaj, koji je želio ohrabriti sudionike za predlaganje rješenja koja mogu poboljšati trenutnu situaciju. Tema druge konferencije bila je „Obrazovanje za održivi razvoj“. Rasprava je bila podijeljena u četiri tematske grupe: jednakost i ljudska prava; neformalno obrazovanje; poštena trgovina; održivost i budućnost. Svaka tematska grupa proizvela je dugačku listu zaključaka o tome kako osigurati održivi razvoj u navedenim područjima. Iako su odrednice održivoga razvoja okoliša smatrane najvažnijima, tijekom konferencije i značajke društva bile su dominantne, posebice u radu grupe koja je raspravljala o pitanjima jednakosti i društvene uključenosti. Sudionici su zabilježili da je održivi razvoj zajednice jedino moguć ako se poštuje glas svake društvene grupe. Stoga, važna je inkluzija društvenih i kulturnih događanja u našem gradu.

Sudionici su naglasili ulogu dobre kvalitete neformalnog obrazovanja koje se odvija izvan škole, npr. u centrima mladih, klubovima za mlađe ili udrugama. Današnja škola ne omogućuje uvijek socijalne vještine i kompetencije koje su nužne za lokalni aktivizam. Takvo znanje, vještine i kompetencije mladi ljudi mogu steći tijekom aktivnog sudjelovanja, kao što je volontiranje u nevladinoj organizaciji.

Bilo je sve više i više specifičnih zaključaka koje su donijeli mladi sudionici Konferencije otvorenih umova. Mnogi od njih veoma su specifični za stvarnost Częstochowe, dok su drugi općeniti. Za nas je najvažnije ono što se dogodilo unutar njihovih otvorenih umova. Bili smo sretni vidjeti toliko predanih mladih ljudi kako sa zanimanjem slušaju jedni druge jer smo poslije konferencije shvatili da ono o čemu su razgovarali, zapravo su proveli u praksi. Kasnije, neki sudionici Otvorenih umova implementirali su svoje male projekte uključujući zaključke koje su sami dosegnuli tijekom konferencije. A to je i bit „Mogućeg svijeta“!

Mladi aktivisti na djelu: europski sastanci s mladima

Jan Brożyński, Stowarzyszenie CZ-ART, Polska

Na europskoj razini, instrument za prikupljanje ideja mladih bili su europski sastanci s mladima. Sastanci su bili prilika mladim aktivistima iz europskih zemalja za međusobno upoznavanje. Također, sastanci su bili važni za produbljivanje njihovih znanja o dostupnim europskim programima i politikama iz područja kulture, mladih i građanstva te za razgovor o idejama za nove inicijative. Ovoga puta, na europskoj razini.

„Kome ćemo povjeriti vođenje sastanka?” - pitali smo se. Nije bilo teško naći odgovor. Nećemo nikome povjeriti. Pustit ćemo mlade da ses uključe u projekt koliko budi u mogućnosti. Znali smo da je njihova uključenost u organizacijama mladih, promjenjiva. Neki dođu, a neki prođu i odu. Međutim, Željeli smo da međunarodni sastanci s mladima budu polazišta točka suradnje među mladim ljudima, a ne između organizacija kako bi se njihova osobna motivacija „popela na višu, europsku razinu”, što bilo najvažnije svim partnerima.

Postojala su tri glavna cilja europskih sastanaka s mladima. Prvo, stvoriti međunarodnu skupinu motiviranih mladih aktivista. Drugo, produbiti njihovo znanje o određenim značenjima međunarodnog upravljanja projektima za mlade. Treće, pripremiti dva predloška međunarodnih projekata zasnovanih na njihovom lokalno stečenom iskustvu. Svi ciljevi trebali su se ostvariti tijekom tri sastanka od ukupno devet dana. Kakav izazov! Nakon desetaka e-mailova i nešto telefonskih poziva, složili smo se da prvi sastanak u Veroni u ožujku 2015. bude posvećen uglavnom međusobnom upoznavanju, zato što jedino integrirana grupa može učinkovito raditi. Sudionici su proveli čitav dan otkrivajući kulturne razlike kroz komunikacijske radionice i ‚team building’ aktivnosti. Tijekom prvog sastanka, bilo je razgovora o Erasmus+ programu i prvom pokušaju da se pronađe područje zajedničkog interesa. Sudionici su otisli svojim kućama s listom područja interesa vezanih za projekte koje žele zajedno pripremiti. Lista je uključivala: održive gradove, pametni životni stil, eko-ciklus, društvena kvartovska/poduzeća, turizam recikliranja. Između prvog i drugog sastanka, razvili su svoju individualnu grupu ideja za međunarodne inicijative,

o kojima se kasnije raspravljalo u Częstochowi.

Idea za drugi sastanak bila je drukčija. Odlučili smo ostaviti maksimalno vremena za razgovor o idejama. Kako bi kreirali društveni okvir za rasprave, ujutro prvog dana, organizirali smo šetnju oko post industrijskoga dijela Częstochowe radi istraživanja društvenih problema iz srca grada. Namjera nam je bila podsjetiti mlade ljude da bi njihova međunarodna inicijativa trebala doprinijeti pravom održivom razvoju područja u kojem je implementirana. Nakon toga, sudionici su preuzeли vođenje sastanka. Mi smo bili postrani, promatrajući koliko pozitivne energije i motivacije mlađi imaju! Sastanak je završio skicama dvaju projekata. Jedan od njih imao je za cilj promociju održivog poduzetništva među mladim ljudima, a drugi smanjivanje otpada u gradovima podizanjem svijesti o tome problemu čineći ponovnu uporabu materijala zanimljivom i kreativnom. Nakon drugog sastanka, proces pripreme nastavio se online kroz razne internetske resurse, većinom Facebook, Dropbox, Skype i e-mailove. Ponekada je bilo teško okupiti sve u isto vrijeme na online video konferencije, ali korak po korak i skica je postala detaljni projektni predložak.

Posljednji od tri sastanka održan je u Stuttgartu. Do kraja sastanka, dvije projektne prijave bile su popunjene. Prijave su pripremili mlađi koji se godinu prije nisu ni poznavali, a sad su prijave bile spremne za predaju Nacionalnoj agenciji Erasmus+ programa. Sve je moguće u mogućem svijetu!

Europski sastanci s mlađima bili su važan dio projekta „Mogući svijet“. Direktno su doprinijeli njegovoj održivosti i kontinuitetu. Zahvaljujući angažmanu mlađih u projektnim aktivnostima, poput treninga za mlađe voditelje i implementacije novih lokalnih inicijativa za održivi razvoj, mlađi su naučili nove vještine i stekli kompetencije koje su ih pripremile za međunarodnu suradnju u području mlađih. Također, pronašli su druge mlađe koji su, poput njih, svjesni, aktivni i žele započeti promjenu. Lokalne inicijative pripremili su mlađi i za mlađe. Zato snažno vjerujemo da će mlađi nastaviti surađivati jer ono što ih povezuje nije sam projekt „Mogući svijet“, već zajednički cilj koji su pronašli u okviru „Mogućeg svijeta“.

Europski sastanci s mladima.

3. POGLJAVLJE

ZAPOČNI PROMJENU

Treći je dio projekta predstavio veoma važan izazov, i na papiru i u praksi, jer je svrha bila dati formu i konkretnost idejama mladih o održivom svijetu.

Da bi elaborirali ovaj projekt, krenuli smo od jezgre - identifikacije strategije i davanja mladim prilike za biti aktivni građani po pitanju održivost, što je trebalo ponuditi nove mogućnosti gradovima i nove prilike za održiviji svijet.

Projekt je, u suradnji s partnerom, bio prava prilika mladima, izazov sa samim sobom i doživljaj teškoća i zadovoljstava u trenutku provođenja njihovih ideja u praksi.

Također, u ovom slučaju, projekt „Mogući svijet“ nudi pokretanje lokalnih građanskih akcija u pojedinom gradu uključenom u projekt, i na europskoj razini to pokretanje preraslo je u elaboraciju dva projekta koji su rezultat europskih sastanaka s mladima.

Lokalne inicijative mladih bile su vidno drugačije ne bi li odgovorile na razne potrebe četiri grada i drugačije vještine i područja interesa mladih aktivista koji su slijedili planirani pravac.

Inicijative koje su poduzimali mladi u Veroni, Częstochowi, Osijeku i Stuttgartu, bile su edukativne radionice o pitanjima održivosti, organizacije javnih događanja usmjerenih mladima i građanstvu općenito te konkretni planovi za preoblikovanje urbanih prostora. Pitanje održivosti obuhvaćalo je značajke, od isključivo okolišnog pa sve do onog orijentiranog društvenim i kulturnim dimenzijama. Glavna su područja u kojima su mladi bili uključeni koristeći jezike njima bliskima: recikliranje, ponovna uporaba materijala, borba protiv rasipanja resursima, promocija društvenih i kulturnih prava.

Izabrali smo predstaviti u ovom priručniku jedno značajno iskustvo iz svakog grada uključenog u projekt, svjesni da to predstavlja samo djelić onoga što se događalo tijekom ovih godina aktivnog sudjelovanja mladih u projektu u četiri grada.

Aktivacija na europskoj razini prikazana je kroz elaboraciju dva projekta koji bi trebali biti predstavljeni u slijedećem pozivu za projektne prijedloge.

Zelena paleta

Alberto Merigo, 28 godina, Italija

Imam 28 godina, arhitekt sam i pristupio sam projektu „Mogući svijet“ tijekom treninga za voditelja Open book radionice. Uvijek sam bio osjetljiv na pitanja održivosti i slijedio sam projektne aktivnosti od samog početka, bio aktivan s drugim mladim ljudima na svim inicijativama, pohađao i druge grupe mladih u realizaciji njihovih ideja za održivijim prostorima. „Zelena paleta“ rezultat je toga iskustva.

Ideja projekta „Zelena paleta“ proistekla je iz kontakata i suradnje s nekoliko srednjih škola Verone s kojima su organizirane radionice na kojima su učenici imali mogućnost izraziti svoje ideje i poboljšati svoju svakodnevnicu bilo da su to škola, susjedstvo, ceste i mjesta susreta.

Kada su postali svjesni mogućnosti koje nudi projekt „Mogući svijet“, iako ne direktno uključeni u radionice odraćene u suradnji sa školama, dva učenika iz škole Liceo Classico Scipione Maffei kontaktirali su predstavnike projekta kako bi predstavili svoje ideje za poboljšanje i povećanje održivosti u njihovom svakodnevnom životu stvaranjem vertikalnih vrtova u dvorištu njihove škole. Projekt se odmah činio veoma interesantnim. Nakon susreta s djevojkama iz Liceo Maffei zbog boljeg razumijevanja njihove ideje, pomislio sam na partnerstvo koje bi im moglo pomoći da ju ostvare, konkretno u suradnji s neprofitnom organizacijom ASF Veneto (Arhitekti bez granica Veneto), čiji sam član.

ASF Veneto promovira proučavanje, istraživanje i planiranje održivog razvoja lokalnih kritičnih područja zemalja u razvoju, ali radi i na podizanju svijesti građana i mladih ljudi o održivom životnom stilu u našim gradovima, promovirajući ponovni razvoj područja za komunalnu upotrebu s participativnim procedurama.

Od početka sam smatrao da je važno uspostaviti poveznice na lokalnoj razini kako bi ostvarili učinkovitije rezultate. Druge više poznate organizacije s dužom povješću djelovanja preuzele bi teret na svojim ramenima i bila bi im čast uključiti studente i učenike u aktivnosti, ali sam znao da je ASFV mlada organizacija osnovana prije nekoliko godina čiji su članovi razasuti diljem područja koje nije lokalnoga, već regionalnoga karaktera. Bio sam svjestan da ću uključivanjem te organizacije postati referentna osoba i promotor inicijative unutar organizacije. Povjeravanjem implementacije projektnoga zadatka ASFV organizaciji zajedno s Maffei učenicima,

znao sam od početka da to znači prihvaćenje odgovornosti jer će biti kontakt osoba i promovirati ovaj projekt unutar udruge. Iz tih razloga isprva sam okljevao i bio nesiguran, ali i s mnogo sumnji i malo sigurnosti, odlučio sam izazvati samog sebe i uključiti se u ASFV projekt.

Bilo je neophodno zasukati svoje rukave i pokušati pretočiti u realnost ideju učenika koji tvrde da je ideja „Mogućega svijeta“, iako ambiciozna, prilično jednostavna: kontaktirati grupu dizajnera za gradnju vertikalnih plantaža u svojem dvorištu. Odmjerivši potencijal ideje učenika i na osnovi ciljeva i principa „Mogućega svijeta“, odlučili smo podići ljestvicu i ponuditi učenicima radionice o participativnom planiranju. Projekt bi zapravo išao mimo konstrukcije plantaže ciljujući na početni proces aktivacije učenika kako bi „pridobili“ posjed jednog školskog područja, koje im na neki način pripada.

Zelena paleta. Rad u tijeku.

Razvoj projekta, što je više mogao, uključivao je duže rokove u direktnoj uključenosti učenika u fazi arhitektonskoga projektiranja. Na početku su učenici pokazali zabrinutost jer su rezultate očekivali odmah međutim, zahvaljujući projektu „Mogući svijet“, pronašli smo kompromis: učenici su samostalno napravili plantaže pomoću paleta i postavili ih u dvorištu kao što su i željeli. Ti će elementi postati simbol prepoznavanja koji može pokazati svim učenicima škole mogućnost sudjelovanja u radionicama koje im nudimo. I tako se i dogodilo.

Voditelj „Zelene paleta“, Alberto Merigo.

Projekt „Zelena paleta“ s gledišta ciljeva projekta „Mogući svijet“ i načela ASFV-a, ima za cilj razviti dio dvorišta Maffei srednje škole korištenjem recikliranih materijala, stvarajući mali prostor okupljanja (sjedeći + biljke + stolovi) koji će se projektirati i izraditi zajedno s učenicima. Aktivnosti koje smo planirali podijeljene su u četiri radionice: dvije koje se odnose na definiranje rješenja dizajna s učenicima i dvije za konkretno konstruiranje. Detaljnije, na prvom susretu, kroz opis drugih sličnih projekata, informirali smo učenike o mogućnostima korištenja otpadnoga materijala i definirali teme modula ručnoga rada koje ćemo provoditi zajedno s učenicima. Na kraju prvog susreta donijeli smo kratki prikaz iskustava u području sigurnosti mjerjenja tijekom faze konstrukcije. Prelazeći na drugi susret, učenici su ušli u operativnu fazu: izradu projektnog nacrta definiranjem geometrijskih i funkcionalnih elemenata koji čine prostor okupljanja u dvorištu. Na kraju, dvije posljednje radionice bile su podijeljene na faze ručnoga rada gdje su učenici osobno izradili elemente koje su dizajnirali u prethodnim radionicama.

Na taj način, učenici ne samo da će imati bolji prostor od sadašnjeg, već će usvojiti vještine koje će ih osposobiti za ponavljanje iskustva u drugom dijelu vrta, kod kuće ili s prijateljima. Pri definiranju i konstrukciji projekta, postao sam svjestan da, čak i za manji projekt kao što je „Zelena paleta“, potrebni su vrijeme i predanost za prepoznavanje ciljeva, specificiranje sredstava, ali iznad svega za izgradnju povezanosti. U tom smislu, pomogli su mi partneri projekt: suradnička organizacija ASF koja je, iako mlada, imala posebno značenje u projektu, čak i kolege s posla u procesu definiranja dizajna. Nadalje, nositelji projekta „Mogući svijet“ bili su kritični od samoga početka.

Oni su nam pružili vrijednu logističku podršku za pripremne sastanke, povezali su učenike s ASFV organizacijom i brinuli su se o povezanosti učenika i predstavnika škole.

„Zelena paleta“ predstavljala je priliku u kojoj sam bio direktno uključen zbog uspjeha projekta. To je obuhvaćalo naporan rad i trud, ali na kraju sam ponosan na projekt. Posebice, jer ga nismo razvijali samostalno, već uključujući razna područja i pristupe, od arhitektonskih do društvenih. Također sam uvjeren da su dodana vrijednost projekta sami učenici koji su bili uključeni od početka: zapravo projekt proizlazi iz njihovih potreba i želje da učine nešto i promjene svakodnevne situacije u kojima se nalaze. Uz to, „Zelena paleta“ postigla je još jedan važan rezultat. Zahvaljujući donaciji Gradskog vijeća Villafrance, sela u blizini Verone, „Zelena paleta“ će se replicirati u još jednoj školi. To znači da su institucije također prepoznale vrijednost ovoga projektnoga prijedloga i koliko je naš rad bio važan. Posebno sam zadovoljan učinjenim i timom s kojime sam realizirao ovaj projekt.

Sada samo trebamo ponovno provesti u praksi sve što smo planirali. Neće biti lako, ali imamo entuzijazam i profesionalnost partnera iz „Mogućega svijeta“ na našoj strani koji će nam definitivno pomoći u uspjehu nove avanture.

Drvene fotelje.

PIKNIK U VOĆNJAKU

Spasitelji voća (Die Obstretter)

Viviane Meyer, 25 godina, Njemačka

U nedjelju 14. lipnja 2015. grupa Spasitelji voća koju sam osnovala, i grupa drugih prijatelja, pozvana je na sastanak na livadi sa stablima voćki u Stuttgartu kako bi povezali specijaliste za voćnjak sa studentima sveučilišta i drugim zainteresiranim ljudima. Između 14 i 16 sati oko 50 osoba došlo je na mjesto sastanka u voćnjaku kako bi razgovarali u udobnoj atmosferi uz kavu i kolač o problemima u skrbi za dragocjene livade i moguće zajedničke aktivnosti u smjeru rješenja tih problema. Voćnjak u tom smislu je tradicionalni i opsežno uređen voćnjak ili livada sa stablima koja imaju visoka debla. Veoma su dragocjeni jer su stanište za mnoge razne ptice i insekte uz mnoge druge funkcije koje imaju u ekosustavu. U Baden-Württembergu, pokrajini gdje se nalazi Stuttgart, najveće je područje specifičnog staništa. Ipak, livade su ugrožene jer se zahtjeva da se na tim područjima gradi nova infrastruktura navodeći da su voćnjaci skupi za održavanje zbog sječe, košnje i niske cijene voća. Organizatori su stupili u kontakt s inicijativom koja skrbi za livadu i odredili mjesto u voćnjaku i pronašli nekoliko organizacija kao sponzore. Jedna od podržavajućih bila je Bembel with Care sponzorirajući neka tradicionalna alkoholna pića od jabučnog vina iz tradicionalnih voćnjaka. Uz to Njemačka zaklada za okoliš (DBU) financirala je poslovne karte za daljnju komunikaciju. Održana su dva sastanka s odgovornim osobama iz Ministarstva ruralnog razvoja pokrajine Baden-Württenberg kako bi se upoznali s problemima koji prevladavaju u regiji. Nakon što je opći okvir postavljen, svi sudionici pozvani su na piknik. Cilj sastanka bio je povećati umrežavanje između stručnjaka za voćnjake, ali i motivirati mlade ljudе da se aktiviraju u zaštiti voćnjaka. To se može postići s raznim grupama koje su došle na sastanak, uključujući vlasnike livada, obrađivače voće, rezače stabala, stručnjake za pčele, članove raznih nevladinih organizacija npr. Slow Food i NaBu, susjede i studente raznih sveučilišta. Kako bi prikupili glavne ideje sudionika, prikazana su tri postera.

Teme su bile povezane s tri stupa održivosti, poimence socijalnim, ekonomskim i ekološkim aspektima, ovdje povezanim s voćnjacima. Zapisane su razne ideje, npr. radionice o košnji kosom, rezanju drveća ili pripremanju posebnih proizvoda od voća s djecom.

Štoviše, reporter regionalnih novina Filderzeitung došao je intervjuirati organizatore. Dugačak članak sa slikom objavljen je dan nakon piknika. Zbog njegovog članka i drugi ljudi su došli u kontakt sa Spasiteljima voća. Jedan od prvih ishoda je web stranica Spasitelja voća: www.obstretter.de. Novo uspostavljena zajednica organizirati će zajedničke događaje, a Spasitelji voća oglašavat će postojeće aktivnosti inicijativa kako bi se još mladim priključilo. Aktivnost je najbolji praktični primjer zbog visoke razine umrežavanja i publiciteta za jedno stanište dragocjeno za okoliš.

„Spasitelji voća“ na zadatku.

Planeteers

Ivana Šibalić i Mirna Šmit, Udruga Breza, Hrvatska

Uklučivanjem u inicijative mladih, mladi ljudi postaju svjesni da trebaju unositi pozitivne promjene u svoje zajednice jer se nalaze u godinama kada žele promjeniti svijet i puni su ideja kojima samo trebati dati podršku i prostor za realizaciju.

Taj prelazak s riječi na djela omogućio je upravo projekt „Mogući svijet“ uključivši veliki broj mladih u inicijative koje su mladi sami osmišljavali, pokrenuli i provodili. To je bila prilika za razvijanje njihovih potencijala ili nadogradnju postojećih, osnaživanje za poduzetnost i organizacijske vještine, kreativnost te aktivizam u zajednici kao njezini građani koji vlastitim idejama doprinose boljitku uže ili šire društvene zajednice.

Zahvaljujući suvremenim tehnologijama poput multimedijalnih instalacija, društvenih mreža i web platforme, uključivanje mladih u aktivnosti te razmjena ideja za realizaciju pojedinih inicijativa, provodili su se s lakoćom.

Postupno tijekom projekta, kako su se odvijale projektne aktivnosti, od male skupine svega nekoliko volontera, počela se stvarati neformalna grupa mladih pod nazivom Planeteers koju su pokrenuli mladi facilitatori, odnosni voditelji mladih čiji je glavni zadatak bio implementacija inicijativa mladih kao i podrška u novim usluga u području odgoja i obrazovanja.

Festival Zemlja bez granica.

Fotografije Filippa Mazzija.

Svjesni svojih obveza poput škole i fakulteta te uključenosti i u druge aktivnosti zbog kojih se teško okupiti na sastancima, osmišljeno je online okupljanje mladih putem FB grupe Planeteers kao prostor za širenje, prikupljanje i provođenje ideja, inicijativa i usluga. Planeteers grupa ima 20 aktivnih članova i 20-ak pridruženih mladih koji se postupno uključuju u projektne aktivnosti ovisno o svojim mogućnostima i obvezama.

Tijekom projekta mladi su pokrenuli samostalno i uz podršku Udruge Breza i drugih organizacija, četiri veće i manje inicijative i svoju podršku dali u nekoliko novih usluga za razvoj obrazovanja.

Prva inicijativa održana je u kolovozu 2014. godine tijekom međunarodnoga Festivala za djecu i mlade Zemlja bez granica koji Udruga Breza provodi u suradnji s Gradom Osijekom i brojnim organizacijama i ustanovama te pojedincima iz zemlje i inozemstva.

Mladi aktivisti i voditelji – Mirna Šmit, Sara Dorotea Vargović, Petra Corn, Ana Marija Kesegić, Doris Kopf, Antonia Matas i Tatjana Timko, organizirali su u večernjim satima u dvorištu Muzeja likovnih umjetnosti u Osijeku izložbu 40 fotografija mladoga fotografa iz Italije, Filippa Mazzija, inače sudionika kampa za mlade u Burkini Faso. Uz glazbeni program u kojem je nastupila također jedna od sudionica kampa iz Italije, Sara Fortini, sudjelovali su i gosti iz Slovenije, podrijetlom iz Burkine Faso – Maša Kagao Knez (ples), i bubnjari Issiak Sanou i Blaž Korez. Cijelo su događanje popratili lokalni mediji, a sudjelovalo je i 150 posjetitelja, većinom mladih.

Projektni tim Udruge Breza mladima je bio samo podrška u realizaciji inicijative, dok su mladi bili snaga i pokretači cijelog događanja.

„Generatori“ inicijativa

Jan Brożyński, Stowarzyszenie CZ-ART, Polska

Jedna od najvećih prednosti „Mogućega svijeta“ u Czestochowi bila je mogućnost opsežnoga pristupa radu s mladima. Mladi ljudi puni su fantastičnih ideja za kulturne i društvene projekte i često se bore s bolnim procesom pretvaranja projekata u realnost. Nekima od njih nedostaju organizacijske vještine i ne znaju gdje početi. Drugi ne mogu naći finansijska sredstva i plaše se kriticizma ili ismijavanja. Njihove ideje mogle bi promijeniti njihov život i život drugih kad ... bi eventualno postale stvarnost. Zašto su mladi ljudi obeshrabreni i napuštaju svoje ideje? Jedan od razloga može biti nedostatak podrške nekoga tko bi ih vodio kroz labirint dozvola, sporazuma, proračuna, planova i administracije. „Mogući svijet“ nam je dozvolio kreirati novi model podrške ponuđen mladim ljudima koji su „svjesni, aktivni, i koji žele započeti promjenu“ kako i poručuje slogan projekta.

Naš novi model podrške uključivao je obuku za mlade voditelje (također poznati kao mladi vode), kreiranje lokalne grupe aktivista i implementaciju inicijativa mlađih

Mladi se zabavljaju sa Zabavanom.

ljudi kao i podržavanje novih usluga u području rada s mladima koje su ponudile lokalne organizacije. Trening za mlade vode nazvali smo „Generator“ jer smo htjeli generirati mlade osposobljene novim vještinama i generirati nove inicijative mladih i usluge za mlade ljudе. Održana su tri treninga „Generatora“ u kojima je sudjelovalo 34 mladih. Tijekom treninga, sudionici su usvojili nova znanja: projektni menadžment, analizu potreba, društveno uključivanje, administraciju i finansijski menadžment, vidljivost i širenje rezultata, održivost projekta. Također, razvijali su svoj vlastiti mikro-projekt uz pomoć iskusnih osoba za rad s mladima. Na posljednjem treningu, mikro-projekt svakog sudionika procijenio je odbor vanjskih stručnjaka koji su nagradili najbolje mikro-projekte. Trening je trajao 40 sati i održavao se kroz četiri uzastopna vikenda. To iskustvo formiralo je bliske veze među sudionicima koje su zatim vodile do stvaranja grupe od više od 40 mladih aktivista koji se sada zovu Generatori.

Sljedeći korak projekta bila je implementacija inicijativa mladih voditelja razvijenih s mladim ljudima, i novih usluga koje su pripremile lokalne udruge. Osmisljeno je 12 mikro-projekata (inicijative mladih i novie usluge) koje su implementirale grupe mladih povezanih s našom udrugom: Biciklistička subota Akademije Turizmu E75, Natjecanje održivog transporta Poljske udruge izviđača i vodiča, Kazalište sjena Pauline Szczubidlo, Posude od keramike autora Ochronka, Planet vs. stripovi Agate Lankamer, Napravi si haljinu! Pauline Paluch, Teatralno kulturirani Fundacije Oczami Brata, Radionica mladih ekologa Pamele Drozdz, Prije nego umrem Joanne Pytel, Zabavan Waldemara Wójciaka, Festival zajednice i Namještaj od paleta, Generatora.

Ovdje želimo opisati specifičnu građansku inicijativu, nazvanu „Zabavan“, koju je ispričao Waldemar Wójciak, mentor mladog aktivista koji je inicijativu realizirao.

Ideja za „Zabavan“ proizlazi iz opservacije da je kulturna i društvena aktivnost u gradu koncentrirana u gradskom središtu. U perifernim dijelovima u pravilu ništa se ne događa. Jedini razlozi za izlazak su posao, kupovina ili nedjeljna misa. Manje više u isto vrijeme, došli smo do ideje za „Ludobus“ ili „Spielmobil“ koje su veoma popularni u Italiji i Njemačkoj. Ludobus ili Spielbus je tipično šareni kombi ispunjen igračkama, igrama koji putuje od sela do sela i predstavljaju privremeno igralište u parku ili na nogometnom terenu. Udružili smo ta dva elementa i izumili „Zabavan“ - automobil pun igračaka koji putuje od jednog do drugog susjedstva postavljajući privremena igrališta. Napravili smo malo istraživanje, dizajnirali naše igre, kupili drvo i izgradili igre. Dizajnirali smo ih tako da je nemoguće igrati se sam. Uvijek vam je potreban partner. Tada smo započeli našu turneju! Dosad smo bili u tri susjedstva i turneja je na putu prema slijedećim susjedstvima!

4. POGLAVLJE

DAN NAKON

Europski sastanci s mladima bili su zajednički prostor za mlade aktiviste iz Poljske, Italije, Njemačke i Hrvatske za pripremu projekata kao i za nastavak u dosezanju ciljeva održivog razvoja.

Sieve of ideas

Projekti mladih

Nastali tijekom europskih sastanaka s mladima

1. PROJEKT: DUSTBIN

Cilj: reducirati količinu otpada u gradovima podizanjem svijesti o problemu i čineći ponovnu uporabu otpada interesantnom i poželjnom.

Želimo se fokusirati na pitanje ogromne proizvodnje otpada u našem društvu i potrebu za rješenjima i perspektivama za budućnost u bavljenju tim problemom. Želimo vizualizirati problem i tako motivirati široku javnost da se bave tim pitanjem. Bez obzira na to, trenutna situacija ne samo da je za osudu, već se trebaju predstaviti moguća rješenja i alternative. Osnovna ideja je privući pažnju na temu otpada u gradovima. U nastavku pozivamo mlade na radni kamp u Hrvatskoj gdje će imati mogućnost naučiti više o dimenzijama ovog problema i prilikama za budući razvoj. Želimo educirati mlade ljudе o više odgovornom i kritičkom pogledu na taj problem, ohrabriti ih da nadu rješenja i da budu širitelji ideja! Mi smo mlada inicijativa ljudi, visoko motivirana da zaista učinimo promjenu!

Što je naša ideja?

1. Doći do informacija o održivijem načinu života, uključujući smanjenje otpada i povezivanje već postojećih inicijativa ponovne uporabe materijala, učenja i stjecanja znanja iz postojećih iskustava i umrežavanja.
2. Priprema događanja tijekom kojih će velika nakupina otpada biti postavljena u središtu grada.
3. Inspiriranje mladih ljudi pokazujući im kako dati novi život otpadnim materijalima njihovom preinakom na zanimljiv i neobičan način tijekom desetodnevног kampa.
4. Pretvaranje nakupine otpada u nova blaga.

2. PROJEKT: GREEN START-UP

Cilj: podizanje svijesti mladih ljudi o modelima društveno i okolišno odgovornim tvrtkama i povećanje kapaciteta mladih u započinjanju obavljanja zelenih poslova.

Osim senzibiliziranja mladih ljudi, tema je održivost okoliša i eko-prijateljskih praksi, umrežavanje motiviranih mladih ljudi inovativnim idejama za održivost kao važan cilj programa. Želimo doći do boljeg razumijevanja društveno i okolišno odgovornih tvrtki i raspravljati o tome kako stvoriti pošteni start-up. Zato je prva faza našeg projekta dobiti i analizirati utjecaj tvrtki na okoliš u našim lokalnim zajednicama. Slijedeća faza je međunarodni sastanak za mlade poduzetničkoga stava tijekom kojeg mogu dijeliti svoje ideje i učiti kako pripremiti poslovni plan koji garantira održivost. Posljednja je faza projekta kampanja podizanja svijesti usmjerena na promoviranje odgovornih izbora u svakodnevnom životu.

Što je naša ideja?

1. Razumijevanje što znači zeleni ili održivi posao analiziranjem tvrtki u četiri različite zemlje.
2. Dijeljenje najboljih praksi i učenje novih vještina tijekom međunarodnog sastanka mladih ljudi.
3. Podizanje svijesti o važnosti naših dnevnih izbora koji mogu voditi boljem i pravednijem društvu te čišćem okolišu.
4. Motiviranje mladih ljudi za preuzimanje stvari u svoje ruke.

GOALS

GOAL:
AWARENESS

GOAL:
Provide skills
to develop new
green business

RESULTS

BUSINESS
PLAN

LIST OF
2) TYPE OF COMPANIES
4 SD COMPANIES
(WATCH DOG)

VISIT
ARRANGEMENTS

ACTIVITIES
(CAMP)

MAKING
THE
LIST

SHARED
DEFINITION

LESSONS
+ VISITS

BUSINESS
PLAN
CREATION

VISUALS *

EVALUATION
OF EXPERTS

PARTICIPANTS

GREEN
PERSON

WORKER

YOUNG
BUSINESSMEN

MEDIA

Ploča prikazuje rozvoj „Green start-up“ projektu.

Platforma aktivizma

www.activism.space/apossibleworld

Među svojim ciljevima projekt „Mogući svijet“ treba kreirati zajednice aktivista po pitanju održivosti i to u četiri uključena grada i popratiti mlade ljudе u istraživanju međunarodnih dimenzija njihovog aktivizma. Doba u kojem žive mladi Evropljani također zahtijeva uporabu metodologija i alata za digitalno povećanje prilika za aktivizmom. To je razlog aktivističke blog platforme.

Activism platforma dizajnirana je i implementirana kako bi postigla određene ciljeve/zahтjeve:

1. Kreirati web prostor potpuno orijentiran prema aktivizmu. Glavni društveni mediji su zapravo opće naravi, dok je Activism u cijelosti zasnovan na konceptu aktivnog građanstva
2. Omogućiti zajednicama mlađih aktivista prostor za međunarodno dijeljenje kojime mogu stići europsku viziju svog aktivizma
3. Maksimalizirati želju mlađih ljudi da dijele, uče i crpe inspiraciju iz iskustava drugih zemalja

Što je moguće učiniti Activismom:

1. Objaviti njihove vlastite ideje, projekte, postignuća i opisati rezultate
2. Objaviti događaj koji će se održati na njihovom području kako bi drugi aktivisti mogli saznati i sudjelovati
3. Istražiti ideje i inicijative koje se održavaju u Europi i dati komentare sa savjetima kao podršku implementaciji ideja
4. Snimiti i dijeliti zanimljive dokumente o održivom razvoju
5. Istraživati ideje, inicijative i događaje planirane u Europi prema temi interesa
6. Dijeliti ideje i događaje na glavnim društvenim mrežama

www.activism.space/apossibleworld

#ACTIVISM #agriculture #connectinggenerations #consumption #culture #environment #Exhibition #fair #fairtrade #food #GREENING_HFT #Indonesia
#knowledgeexchange #nature #Obststetter #societyofconsumers #Stuttgart #sustainability #SDG #SDG Spanish language Sustainable development training #refugees
#volunteers

ACTIVISM

Share and get inspired

ABOUT
RULES OF CONDUCT
POSTS
EVENTS
DOCUMENTS
LOG IN

#ACTIVISM
#agriculture #connectinggenerations #consumption #culture #environment #Exhibition #fair #fairtrade #food #GREENING_HFT #Indonesia
#knowledgeexchange #nature #Obststetter #societyofconsumers #Stuttgart #sustainability #SDG #SDG Spanish language Sustainable development training #refugees
#volunteers

die
Obststetter

FOUNDATION OF A STUDENT GROUP FOR SUSTAINABILITY AT THE UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES OF STUTTGART

PICNIC ON THE FRUIT ORCHARD

RECHT AUF WASSER
A POSSIBLE WORLD

LET'S DRAFT THE RULES OF CONDUCT

UN SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS KNOWLEDGE PLATFORM

A POSSIBLE

A POSSIBLE

RECHT AUF WASSER

Studentenflohmarkt
Uhland Bau 01 | Hochschule für Technik und Produktion | 72070 Ulm | 07121 200000

04.12.2014

Izglied Activism platforme.

POSSIBLE

world

5. POGLAVLJE

ŠTO JE BIO (I TREBA BITI) MOGUĆI SVIJET

U ovome poglavlju možete naći priče mladih aktivista koji su sudjelovali u različitim fazama projekta

Ana-Marija Kesegić

23 godine, odgojiteljica i aktivistica, Hrvatska

“Mogući je svijet za mene drugačiji svijet od ovoga svijeta, on je bolji.”

Kao pojam i kao ideja, „Mogući svijet“ mi zvuči idealno i pomalo nedostižno. Osobno, predstavlja cilj koji želim dosegnuti i smjer kojim želim ići u budućnosti (ekološki osviještena, građanski aktivna, zauzimati se za toleranciju i nediskriminaciju i slično). Ideja „Mogućeg svijeta“ kao projekta daje mi nadu da će moji vršnjaci i mlađe osobe preuzeti odgovornost za bolju budućnost i da će osvijestiti koliko je važna njihovu ulogu u napretku civilizacije.

U predškolskom odgoju i obrazovanju uvijek ističem važnost ekološkog odgoja i recikliranja u radu s djecom, no osim ovog područja, projekt „Mogući svijet“ me potaknuo da i druge globalne probleme pokušam približiti djeci. Na primjer, potaknuti rodnu ravnopravnost pričanjem priča u kojima su oba spola jednaka i nestereotipna, osvještavanje djece kroz različite aktivnosti da na svijetu ima mnogo više vjera i rasa nego što je to u našem malom gradu...

U području socijalnog rada mogla bih integrirati iskustvo stečeno ovim projektom u rad s mladima i to kroz uključivanje mlađih u volontiranje s ciljem prevencije raznih poteškoća, kroz kreativne radionice o važnosti recikliranja i štednje, pomoći novih medija naučiti mlađe kako doći do potrebnih informacija, poticati na prihvatanje različitosti informiranjem i učenjem o drugačijem. Naime, vrlo je često neznanje i nedovoljna informiranost izvor diskriminacije i netolerancije.

Mladi su stečena iskustva iz projekta mogli primjenjivati u svakodnevnim životima. Od mlađih koji su direktno bili uključeni, pa do onih koji su sudjelovali povremeno, poput nekih sudionika iz multimedijalne instalacije. Rekla bih da su mlađi koji su duže uključeni u ovaj projekt, u svoj život bili spremniji unijeti i neke veće i značajnije

promjene te njima utjecati i na svoju okolinu. I ja sam živi primjer toga jer sam, uključivši se u projekt, počela odvajati otpad te sam potaknula mamu da češće pješači do posla. Tijekom Open book radionice za mlade čula sam da se stariji prolaznici raspituju o temi okupljanja mlađih te ih je nekoliko stalo, promatralo, a kasnije se i uključilo u raspravu na zadanu temu. Na sve sam to vrlo ponosna!

Svi koji su bili uključeni u projekt mogli su osjetiti duh projektnoga slogana, u to sam sigurna. Od obrade anketa, rada na multimedijalnoj instalaciji, pripreme radionice... to su sve bile aktivnosti u kojima sam mentalno stalno morala biti aktivna, kritički gledati na probleme današnjice, što dublje uči u poru svakog problema, na što kreativniji način osmisliti kako teme održivoga razvoja približiti mladima. I onda kada bi sve „izmogzali“ i osmislili, trebalo je osmišljeno provesti u djelo, što je uključivalo i fizičku akciju.

Svaka je naša aktivnost ostavila trag, pokrenula promjenu ma kako god ona mala bila. Na primjer, kada smo nakon napornog rada na multimedijalnoj instalaciji čuli kako djevojke u tramvaju komentiraju što su odlučile, koju će promjenu u svom životu napraviti te raspravljaše kako će se toga držati, shvatila sam ogromni značaj i utjecaj ovoga projekta na mlađe. Svaka akcija i svaki „novi“ osviješteni mlađi čovjek označavaju da smo korak bliže cilju.

U budućnosti bi mogući svijet trebao obuhvati još više mlađih, više volontera i češće akcije u kojima djeca i mlađi nisu primorani na sudjelovanje kao, primjerice, u školi, već ih se zainteresira za neki milenijski cilj na nekom njima zabavnom, javnom mjestu (igralište, park).

Potaknuti mlađe da koriste još više različitih društvenih mreža koje im mogu pomoći da dođu do željenih informacija, a koje su isto tako i povezane uz milenijske ciljeve, poput platforme aktivista, vidim kao nastavak ovoga projekta jer, važno je da naša akcija ima reakciju. To znači da možemo utjecati, mijenjati i stvarati.

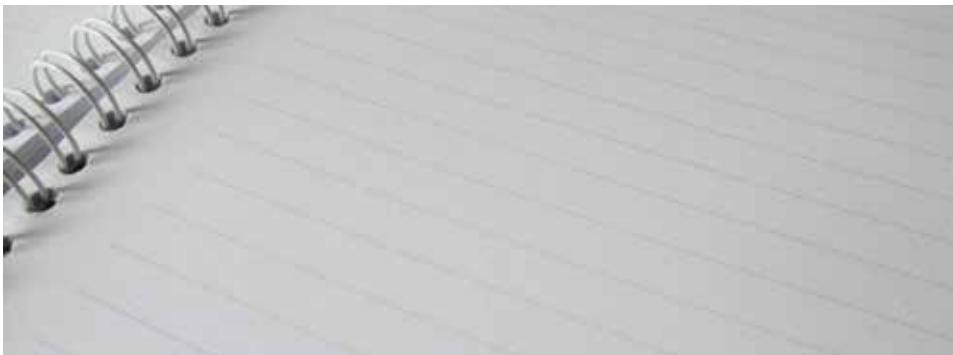
Mlađe treba potaknuti da budu aktivni, da ih njihov rad i trud može dovesti do pozitivnije budućnosti. Također, važno je da osvijestimo koliko smo odgovorni za svoje ponašanje, kako se odnosimo prema svojoj jedinoj planeti, kako u svojoj domovini čuvamo pitku vodu, kao pomažemo strancu u nevolji ili neinformiranom da se obrazuje... jer smo ogledalo onoga kakav ćemo svijet ostaviti svojoj djeci.

Stoga moj sann o „Mogućem svijetu“ nije san o idealnom svijetu u kojem nema siromašnih, svi su siti i sretni. Maštam o svijetu u kojem otac može iskazati nježnost prema djetetu i žena biti vozačica kamiona, a da ih društvo pri tom ne stereotipizira na temelju spola. Zamišljam svijet u kojem granice neće biti ogradiće žičanom ogradom i u kojem će ljudi biti velikodušniji u pomoći drugima. Nadam se svijetu u kojem su ljudi informirani dovoljno da ne sude nekomu zbog vjeroispovijesti ili prozivaju zbog seksualne orijentiranosti. U mojoj mogućem svijetu sva, ali baš sva djeca imaju pravo na osnovno obrazovanje i na zdravstveno osiguranje.

To nije savršen svijet te je milijama daleko od toga, ali je svijet u kojem poštujemo prirodu i prirodnost, u kojem djeca nisu zakinuta za osnovna prava te svijet u kojem „jači“ ima želju pomoći „slabijem“.

Karolina Woszczyna

16 godina, učenica i voditeljica mladih, Poljska

"Mogući je svijet za mene prazna stranica. Praznu stranicu treba popuniti nečime. Tijekom treninga, svakodnevno smo punili prazne stranice s bilješkama i idejama. Ponekad smo razmijenjivali stvari ili dodavali nove. Kasnije, dok smo radili na mikro-projektima, nadopunila sam stranicu tzv. to do lista. Sve počinje praznom stranicom."

V

Vidjela sam poziv za Generatore (trening) na Facebooku jer ga je moj prijatelj podijelio kao događaj. On mi je također rekao da je to super i da se trebam priključiti. Kada se ponovno pojavio na mom „zidu”, to je bio zadnji dan za prijavu. Pomislila sam kako bi to mogla biti dobra alternativa za ljeto i kako ću upoznati sasvim nove ljudе. Prijavila sam se i nisam požalila!

Mnogo se promijenilo u mom životu nakon treninga. Prije svega, dalo mi je nadu da mogu učiniti više nego što sam ikada očekivala. Upoznala sam ljudе s iskrom u očima i povjerovala da je promjena moguća. Kada sam pripremala moju inicijativu trebalo mi je mnogo dokumenata i dozvola gradske vijećnice. To nije bio lak posao za tinejdžericu. Mislila sam da ne mogu ništa učiniti jer imam 16 godina, ali sam uspjela i to mi je dalo krila! Sada ne samo da vjerujem da je želja dovoljna za promijeniti svijet, ja to znam.

Kasnije sam realizirala moju inicijativu nazvanu „Avenija mašte” i, moram priznati, voljela bih sudjelovati u europskom sastanku mladih. Glavni je cilj „Avenije mašte”, moje inicijative postaviti klupe u prekrasnoj aveniji u rubnom dijelu moga grada. To je ljupko mjesto gdje mnogi ljudi šeću, ali nema niti jedne klupe gdje bi se moglo sjesti u okruženju prirodom. Kada sam počela razgovarati s ljudima u lokalnim trgovinama i pričati s mojim susjedima o tome, mrštili su se i pitali me „zašto radiš to?” Bili su iznenadjeni što obična građanka poput mene poduzima akciju, umjesto da sam pasivna, ali hej, ja živim tu i to se može promijeniti!

Tijekom projekta naučila sam mnoge praktične vještine. Na primjer, naučila sam kako pisati službene dokumente gradskoj vijećnici i ne bojim se razgovarati s gradskim službenicima. Zapravo, kontaktiranje s njima naučilo me da se ne osjećam obeshrabreno ako nešto isprva pove po krivu. Uspjet će idući tjedan. Također učim o vrijednosti kompromisa i kako je dobar kompromis bolji nego da ja budem u pravu. Važno je gledati na temeljna pitanja. Ako u parku nema klupa, manje je važno hoće li klupe biti bijele ili smeđe. Važno je da trebaju biti tamo. I još nešto ... Prihvatile sam čudne poglede drugih ljudi.

„Mogući svijet“ znači da je 50 posto svih mogućnosti unutar ljudi. Često odbacujemo mogućnosti zato što mislimo da nemaju smisla. To su izgubljene mogućnosti. „Mogući svijet“ je svakome u dosegu. Počni u sebi zato što su nove mogućnosti često skrivene, ali se isplati tragati za njima. Osjećam se dijelom njih. Prije sam osjećala uglavnom samo dio mog obiteljskog svijeta. Sad pripadam širem svijetu, gdje se moj glas čuje, gdje me netko treba, gdje mogu progovoriti. Rekla bih da su stres i strah da bi naše inicijative mogle propasti ojačale naš odnos. Mi, vođe Generatora, redovno se sastajemo i planiramo nove stvari.

Mogući svijet generirao je mnogo energije i sigurna sam da će trajati zauvijek. Energija nikad ne nestaje, samo mijenja svoj oblik, pa sam sigurna da ćemo još raditi zajedno. Svi smo u oblaku koji nas gura tamo gdje je samo nebo granica. Sada će doći kao razmjena mladih, kasnije kao dva festivala. Mi radimo! Volim što smo tako dinamični, tako možemo spojiti različite ideje.

Ako mislim što bi mogući svijet trebao biti, mislim da bi bilo bolje da trening nije organiziran u četiri tjedna već kao kratak, intenzivni kamp gdje možemo posvetiti svu našu pažnju na temu. Tada bi smo mogli nastaviti rasprave i poslijepodne, tijekom obroka, i do kasnih noćnih sati. To bi također pojačalo proces integracije, ali to kažem samo jer me pitate. Zaista sam uživala u projektu „Mogući svijet“!

Dustin Fleck

22 godine, student, Njemačka

„Mogući svijet je prema mojoj mišljenju podrška mladim motiviranim ljudima u realizaciji njihovih ideja i snova za bolji svijet. Kako većina mladih nikada prije nije realizirala projekt, zahvalni smo na podršci.“

Zahvaljujući „Mogućem svijetu“ imao sam priliku realizirati projekt o kojem sam već neko vrijeme razmišljao. Ideja je bila organizirati projektni tjedan o temama održivosti i rasipanju vodom na mom sveučilištu. Cilj je bio podići svijest o globalnim problemima i izazovima među mojim sveučilišnim kolegama.

Kako sam upoznao projekt preko Zelenog stola Stuttgartu, još jedne građanske inicijative „Mogućeg svijeta“, bio sam motiviran konačno realizirati svoju projektnu ideju. Okupio sam neke prijatelje i učenike koji su imali isti stav kao i ja i osnovali smo Greening HFT, prvu grupu za održivi razvoj našeg sveučilišta. Zahvaljujući finansijskoj podršci projekta, mogli smo lako organizirati naš prvi događaj. Zajedno smo organizirali jednu izložbu, govornika, filmsku večer, a sve o globalnom problemu otpada. Uz finansijsku podršku organizacije Kate, partnera u projektu „Mogući svijet“ u Stuttgartu, bilo je zaista pravo bogatstvo jer su nam pomogli u kontaktima s ljudima i vezama s raznim organizacijama koje su nas mogle podržati. Unatoč opsežnoj organizaciji, iskustvo je bilo definitivno vrijedno i dobili smo pozitivnu povratnu informaciju od studenata kao i profesora. Bilo nam je draga što smo imali mogućnost informirati ljude o tome kako promijeniti njihov način razmišljanja o određenim temama.

U slijedećoj fazi projekta, mogao sam sudjelovati na treningu upravljanja međunarodnim projektima nakon što sam realizirao moju prvu aktivnost. Imao sam

korist od pružene prilike ulaska dublje u temu i znanja o upravljanju takvim projektom u profesionalnijem i međunarodnom kontekstu. Ti sastanci s aktivnim mladim ljudima iz drugih zemalja bili su zaista obogaćujući zbog razmjene koja se dogodila. Pokazati kako strukturirati organizaciju budućih projekata i posebno kako se prijaviti za jedan Erasmus+ - projekt, bio je logičan sljedeći korak, ali sam bio pomalo šokiran kompleksnošću formulara za prijavu za Erasmus+, iako je dizajniran za mlade ljude.

Moj san o mogućem svijetu je da ostane institucija koja podržava aktivizam na području održivosti kako bi sve više mlađih ljudi bilo motivirano biti aktivni i početi projekt. Ta finansijska podrška i pomoć organizacije treba se održavati lakom kakva je i bila, kako bi omogućila svakoj motiviranoj mlađoj osobi pristup i priliku za realizaciju svojih prvih malih projekata bez mnogo birokratskih prepreka.

Dobro iskustvo je zaista motivirajuće i mlađi ljudi sve više vjeruju u promjenu koju mogu učiniti prema postizanju održivijeg svijeta. Po mom mišljenju slogan „Mogućeg svijeta“ ovdje se dobro uklapa.

Tko su mlađi s kojima smo radili?

- Već su bili aktivni u društvenim i kulturnim organizacijama
- Imaju veliki odmak od institucijske politike
- Oni su „realistični sanjari“: opisali su budućnost ukorijenjenu u mjestima gdje zapravo žive, baveći se društvenim radom isključivo povezanim s njihovom temom proučavanja

Koji su njihovi vidljivi ciljevi?

Slika koju dijele sudionici snažno se poklapa s postavljenim ciljevima „Mogućega svijeta“, stvarajući krug koji obuhvaća svjesnost, akciju i sudjelovanje.

Što pokreće i drži predanost aktivnom?

Angažman mlađih više je povezan društvenim vezama, nego s konačnim ciljevima. S obzirom na to kako se sudjelovanje razvijalo tijekom vremena, pronašli smo dvije glavne tendencije:

- **razvoj vođen dogadjajem:** intenzitet angažiranosti bio je ovisan o intenzitetu trenutne aktivnosti
- **razvoj vođen sudjelovanjem:** intenzitet angažiranosti povećan je nakon rastućeg šireg udruživanja s projektom i lokalnim grupama

Ester Trivella

25 godina, Italija

„Moj mogući svijet budućnosti je mjesto kreativnosti i davanja života stariim početcima, gdje priroda ima vrijednost i postaje dio svakodnevnoga života.“

Starter je ime mladih aktivista „Mogućeg svijeta“ u Italiji. Naziv „Starter“ zato što su od njih, njihovih ideja i osobnih vještina započete projektne aktivnosti na operativnoj razini, na terenu. Zapravo, „Mogući svijet“ je za mlade bio „otvoren“ projekt u smislu akcije i upravljanja. Otvorenost u pogledu praćenja ozračja bez fiksnoga oblika, stalna mogućnost za djelovanje. Tako bih opisala raznolikost ovog projekta u usporedbi s drugim iskustvima na koje sam nailazila.

„Mogući svijet“ ponudio je način rada koji je bio manje strukturiran, što je definitivno omogućilo da se prigrli kompleksnost i multidimenzionalnost mladenačkog karaktera. Uvijek ste imali stimulans, osjećaj napretka od prošlog puta ... i to je osjećaj napretka kojeg možete osjetiti jer vam daje ciljeve, i osjećate se dijelom toga. Možete vidjeti kraj. Vidjeti kraj ... do našeg sljedećeg susreta!

Bila sam uključena na način koji definiram kao „nasumični“, kao što bi se opušteno našli s prijateljem, sa simpatijom, i to sa strašću, veza koja nas vodi daleko i dopušta nam da uronimo u nešto u što vjerujemo. U tome je projekt postao spremnik mojih ideja i ideja ostalih iz Starter grupe dopuštajući mi da budem slobodna od početka i odlučim kako djelovati.

Taj način rada, posebice u prvom razdoblju, bio je „uznemirujući“ zato što nismo naviknuli imati otvorene ruke za djelovanje/poduzimanje akcija. To je prisililo grupu da se dosta prilagođava kako bi inicijative, nakon mjerjenja provodljivosti, bile provedene u praksi. Tijekom toga stekla sam iskustvo, procijenila sebe u odnosu na teškoće koje

sam susretala u organiziranju radionice ili izložbe fotografija. Potaknula sam svoje osobne veze, iskustva i vještine (posebno ona stečena u formalnom i neformalnom kontekstu mojega života, poput sposobnosti timskoga rada na rješavanju problema, ključnih u organiziranju događaja) koje su mi omogućile nadogradnju sadržaja projektnih aktivnosti čitave grupe.

Sudjelovanje je oblik koji je okarakterizirao iskustvo uključenih Startera. To mi se činilo veoma djeljivim. Ako se prisjetim važnije vrijednosti kojom mi je to preneseno, od početka do kraja, to je onda činjenica da je uvijek postojao taj pokušaj da se uključe svi dijelovi, od onoga tko je napisao projekt, do onih koji su sudjelovali u raznim ulogama ... možemo reći da su postojale razne uloge u radu na ciljevima. Uvijek smo svi bili uključeni i svatko je mogao izraziti svoje mišljenje.

Projekt mi je dopustio upoznati osobe iz određenih konteksata koji se već bave stvarima za koje nisam znala i da mogu postojati tako blizu mog doma, osim Eco UAU za koji sam znali da postoji dvije godine. Nisam znala. Dopustio mi je upoznati neke stvarnosti. Cilj je bio dati mi poticaj, što trenutno nije lako pronaći, nešto što nije samo sebi svrha, već nešto što ti može pokazati rezultate. Vidjeti ekipu s kojom sam radila u školi, kako kreću sami, prekrasan je cilj ili je to možda poštovanje prema treningu koji nas je u protekloj godini doveo u praktična iskustva, na razinu učenja i stjecanja vještina.

Poteškoća koju sam prepoznala je definitivno održivost veza, npr. sa školama na kraju projekta.

„Mogući svijet“ kreirao je promjene u načinu razmišljanja uključenih: zapanjilo me i guralo to što se događa u projektu koji djeluje ... Po prvi put sam u nečemu gdje mogu vidjeti ishod onoga što radim i mogu vidjeti organizacijski motor koji radi i ne blokira. Možda zato što se radi o europskom projektu? Ne znam!

Građani, aktivisti, političari

Dobar građanin je onaj koji je angažiran i koji je odgovorna osoba, svjesna lokalnih problema. Aktivist je opisan kao osoba specifičnog stila života, fokusiran na puni angažman i riskiranje, osoba koja uzima u obzir mogućnosti izlaženja izvan zakonskih okvira kako bi se postigla društvena promjena. Pri definiranju je to politički projekt ili ne, pronašli smo dvije suprotne pozicije koje su podijelile sudionike u dvije simetrične polovice:

1. *Ne hvala, politika je za političare*
2. *Da molim, akcije prema društvenim promjenama su prava politika*

A photograph showing a group of people in what appears to be a classroom or workshop setting. In the foreground, several people are seated on the floor, facing towards the right side of the frame. In the center-left, a man in a striped shirt and tan pants stands and writes on a whiteboard with a marker. The whiteboard has some handwritten text that is partially visible. The background shows shelves filled with books and other items, suggesting a library or study room environment.

7. POGLAVLJE

STEĆENE VJEŠTINE

Nove vještine i kompetencije

Svi su sudionici potvrdili da su stekli nove vještine sudjelovanjem u „Mogućem svijetu“ i to: komunikacijske, organizacijske, tehničke i opće iskustvene vještine.

Neke prepreke: angažirati i motivirati ljudi, birokracija i bavljenje lokalnom upravom, općenita sporost procesa društvene promjene, manji organizacijski problemi: lokacije, trenutci ushićenja i padova, nedostatak unutarnjeg planiranja

Zabilježen je široki osjećaj zadovoljstva među mladim ljudima, ali nađeni su i neki elementi frustracije: teškoće u pretvaranju dobrih ideja u prakse, sporost procesa promjene, nedostatak pouzdanja u subjektivne sposobnosti. Bilo je i nekih organizacijskih problema: unutarnja neslaganja, nedostatak komunikacije, neodgovornost nekih članova.

Projekt „Mogući svijet“ predstavlja inovaciju u svim lokalnim zajednicama uključenim u projekt: Osijek (Hrvatska), Stuttgart (Njemačka), Verona (Italija) i Częstochowa (Poljska). Po prvi put pojavio se projekt s namjerom da pozitivno djeluje na stavove i ponašanja mlađih ljudi stimulirajući veću osjetljivost prema pitanjima održivog razvoja i podupirući razinu uključenosti mlađih ljudi u njihovim lokalnim zajednicama. Bio je kompleksan i predvidio je poboljšanja na mnogim razinama.

Kroz zajednički projekt, svaki partner proživio je iskustvo prilagodbe projekta vlastitom kontekstu. Stoga je evaluaciju svih procesa na lokalnoj razini vodila svaka udruga, ali i na europskoj razini kako bi identificirala zajedničke jake i slabe točke. Informacija koju smo željeli dobiti bila je nužna za sve partnere kako bi učili iz našeg iskustva, promijenili i poboljšali elemente koji nisu dobro funkcionali, kako bi se rezultati ovog projekta mogli koristiti u našoj udruzi, drugim organizacijama i tvorcima politika. Naučili smo mnogo, što želimo sažeti u nekoliko točki, obogaćeni doprinosom svih partnera:

- 1. Ako radimo s mlađim ljudima i želimo njihovo sudjelovanje u našim inicijativama, trebamo zapamtiti da je njihovo uspješno sudjelovanje rezultat dviju komponenti: izazovne i atraktivne aktivnosti koje nisu izolirani događaji te kapacitet mlađih ljudi za preuzimanje takve aktivnosti.**

Kombinacija sudjelovanja mlađih ljudi ne smije se uzeti zdravo za gotovo i mora se njegovati s ustrajnošću, strpljenjem i strašću. To zahtijeva trajnu predanost unutar i izvan projekta kako bi rezultiralo povjerenjem bez kojeg nije moguće postići ambiciozne ciljeve. „Mogući svijet“ je stoga bio radionica za izgradnju veza s mlađim ljudima, provodio je radne metode, nudio prilike za razmjenu i važne resurse, ali je

također vodio do refleksije s nekim poteškoćama.

Na primjer, dopiranje do mladih ljudi koji uopće nisu zainteresirani za teme održivosti, bilo je ponekada teško. Štoviše, kad se realizira projekt, planiranje vremena mladih u aktivnostima osnova je za garantirano konstantnu uključenost mladih i za dovoljno vremena za dosizanje ciljeva.

Dobna skupina od 16 do 25 godina sadrži u sebi grupe mladih ljudi koji imaju drugačije potrebe i stoga zahtijevaju drugačije metode uključivanja. Iz tog razloga, strategija prvotno planirane akcije zahtijevala je neke preinake. Škola, posebice za dobnu skupinu mladih od 16 do 19 godina nastavlja biti omiljeno mjesto za obrazovni rad koji tada može voditi prema iskustvima aktivnoga građanstva. U slučaju Italije, uključena dobna skupina proširena je na mlade ljude koji su imali 30 godina, kako bi mogli dotaknuti iskustva aktivizma i građanstva koji su malo više strukturirani i zreli.

Konačno, bile su različite strategije uključivanja mladih u projekt i ponekada nije bilo jednostavno. Partneri su koristili neke aktivnosti kao „udicu“ za mlade ljude, kao što je kamp u Burkini Faso ili ponude treninga. Mladi koji su isprva bili vođeni uglavnom mogućnošću sudjelovanja u kampu, brzo su postali dio grupe udružene s projektom „Mogući svijet“.

Mladi su sudjelovali u projektu zbog atraktivnih predložaka koji su se mogli prevesti u atraktivne jezike ponuđenih proizvoda, konkretna iskustva, ali u velikoj slobodi izražavanja.

2. Za podupiranje aktivizma mladih, ključna je promocija razmjene na lokalnoj, europskoj i međunarodnoj razini. Razmjene su važne prilike za produbljivanje tema, s jedne strane, ali također i vrijedne prilike za nove veze koje nas obogaćuju kao ljudska bića i kao građane s našim društvenim ulogama. U takvom procesu, ta iskustva osiguravaju istraživanje conceata poput građanstva, aktivizma i sudjelovanja i početak njegovanja i izgradnje nove ideje.

Najvažnija lekcija koju smo naučili o putu u Burkinu Faso bilo je vidjeti kako grupa od deset mladih ljudi različitih pozadina iz četiri europske zemlje, koji se prije nisu poznavali, dijele svoj angažman za održivu budućnost i međusobno se približavaju.

Razmjene su također bile prilike da se razbiju stereotipi i predrasude pa se situacija u svakoj zemlji počela mijenjati kada su se aktivisti vratili u svoje zemlje: postali svjesniji zemalja u potrebi i aktivizma za lokalnu i globalnu akciju. „Mogući svijet“ bio je prilika mladima doživjeti razmjene na lokalnoj i europskoj razini. Radeći na svom zajedničkom projektu, mladi ljudi doživjeli su poticaje i korisne rasprave međukulturalne grupe ili izazove izražavanja važnih ideja na stranom jeziku, što nije uvijek lako. Bavili su se raznim definicijama održivosti koje mladi ljudi znaju, raspravljali o raznim situacijama u zemljama i uspjeli dosegnuti zajedničku ideju. U tom procesu bile su neke direktnе i mnoge indirektnе rasprave o održivosti i održivoj

potrošnji među sudionicima. Bilo je jako dobro iskustvo vidjeti mlade u razmjeni ideja o održivoj budućnosti i u napornom radu na njihovom zajedničkom projektu.

3. *Jedino strukturirani, kontinuirani i dugotrajni rad s mladima može pozitivno utjecati na stavove i ponašanja mladih ljudi, stimulirati njihov društveni angažman i pojačati aktivno građanstvo mladih. Aktivnosti treninga posebice su važne ako želimo uključiti mlade.*

Projekt nas je također naučio da je veoma važno pratiti mlade u njihovom aktivističkom procesu. Povjeravajući im praznu stranicu da ju ispune, ne vodi uvijek postignuću rezultata. Osjećaj izgubljenosti, dok koncept građanstva i participacije još nije internaliziran, može zaista stvoriti otuđenje. Osvjećivanje i trening imaju drugačije ciljeve. „Mogući svijet“ je potvrdio da trening ima središnju ulogu za uključivanje mladih ljudi: on predstavlja priliku za povećanje vještina, profesionalizaciju i priliku za usporedbu što je privuklo mlade ljude projektu i učinilo ih svjesnijima i sposobnijima biti pokretačka snaga mogućeg svijeta.

4. *Suradnja s mnogim lokalnim nevladinim organizacijama kroz projekt rezultirala je boljim širenjem projektnih aktivnosti i stvorila sinergije koje su dale bolje, često neočekivane rezultate. Suradnja s našim europskim partnerima osvježila je perspektivu o mnogim lokalnim problemima. Sva društva u kojima je projekt realiziran trebaju sustavni pristup radu s mladima.*

Ključna odrednica umrežavanja i partnerstva bio je trajni i sustavni razvoj, ali i razmjena iskustava i informacija o obrazovanju za održivi razvoj. To je dinamični proces povezivanja s drugim sudionicima u koji su se mladi jednostavno uključivali i tako ostvarivali svoje i projektne ideje.

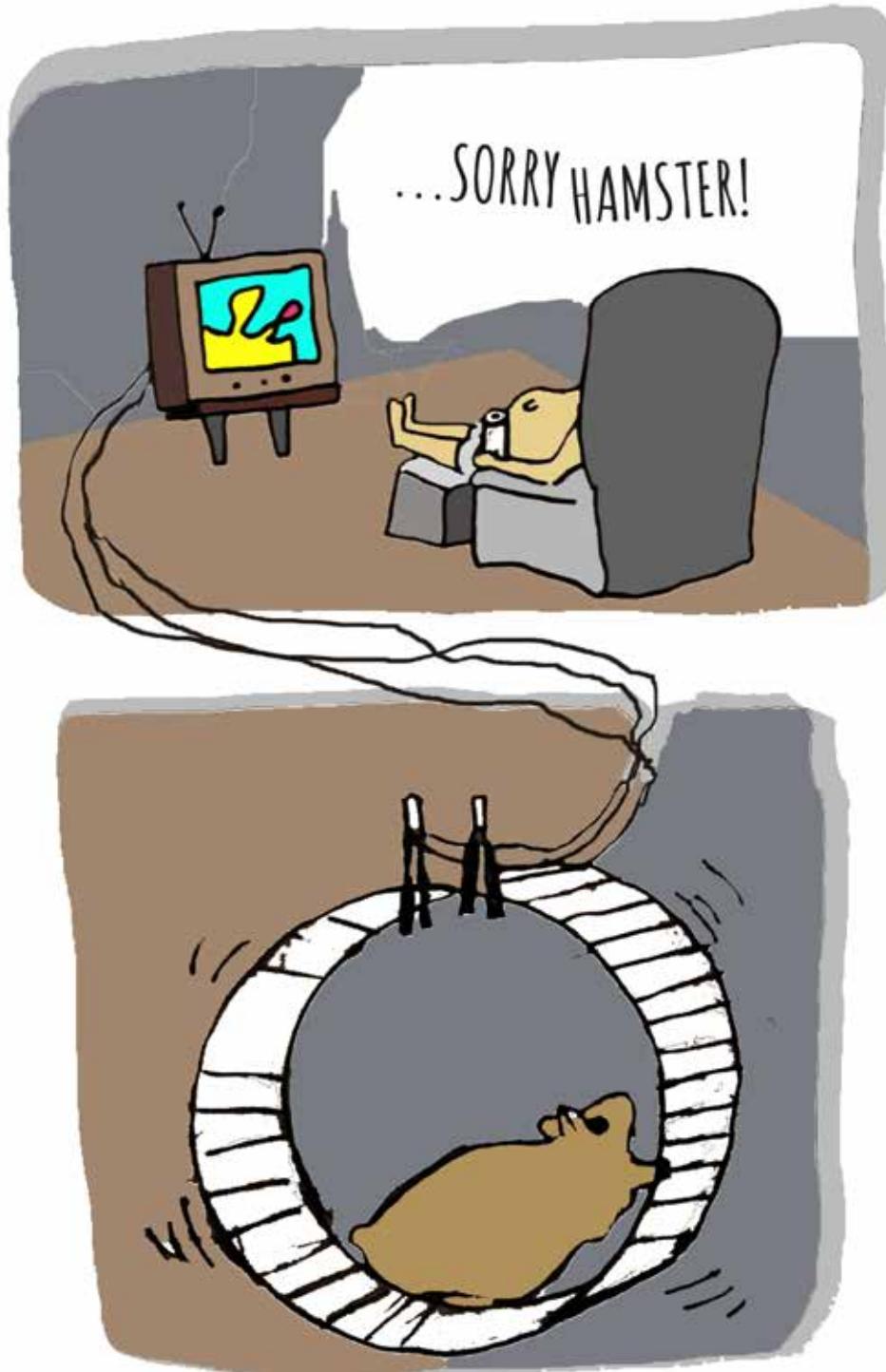
Također, bila je važna suradnja među mladim ljudima koji su sudjelovali u projektu. Sa zahvalnošću smo gledali kako su tijekom projekta mladi ljudi realizirali svoje ideje o promjenama svijeta, motivirali svoje okoline, povezali se s drugim mladim ljudima i uspjeli stvoriti održivu mrežu u kojoj pronalaze podršku od drugih i mogu dijeliti i raspravljati o idejama. Svidjelo nam se vidjeti mlade kako raspravljaju o svojim idejama za bolju budućnost ili vidjeti ih u interakciji gotovo kao profesionalne sudionike. Moramo istaknuti važnu ulogu koju mogu imati institucije u rasprostranjuvanju i promidžbi projektnih ciljeva. Tamo gdje su se lokalne vlasti odlučile preuzeti obvezu „Mogućeg svijeta“, tamo se učinkovitost povećala i bila je u stanju preplaviti nepredviđene sektore i ljude koji su tada ojačavali djelokrug.

5. *Mediji su ključ dosezanja mladih ljudi. Poruka koju predlažemo veoma je važna i moramo koristiti alate koje koriste sami mladi. Međutim,*

mi moramo znati kako upravljati svemirom takvih instrumenata kako bi osigurali učinkovit rezultat u širenju tema, bivajući svjesni da komunikacija ne može biti automatski prevedena na obrazovanje mladih.

„Budi svjestan/na, budi aktivnan/na, započni promjenu“ predstavlja učinkovitu poruku za mlade i bila je veoma jasna mladima koji su postali i jesu aktivni građani koji doprinose konkretnim promjenama u društvu. Jedna od inovacija projekta bila je uporaba društvene mreže kao sredstva podizanja svijesti i dijeljenja ideja među mladima. Facebook je važan instrument koji mladi koriste, ali moramo razmotriti ovu lekciju: možete ponuditi prostor za mlade gdje će dijeliti svoje ideje i povezati ih, ali ako pronađu svoj vlastiti prostor koji im odgovara, to je još bolje.

Na kraju ovog iskustva, možemo reći da su sve realizirane inicijative bile odgovor na pitanje o tome što će biti njihova uloga nakon što projekt završi. Mladi osnaženi za akciju, otvorit će neke nove prostore i horizonte vođeni potrebama lokalne i globalne zajednice prema poznatom citatu Mahatme Gandhija: „Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu.“ To su naše najbolje želje za sve mlade s kojima smo radili!

Ilustracija nastala tijekom radionice stripa „Planet vs. Comics“.

Ovo je moj Mogući svijet....

Mogući svijet je svijet bez diskriminacije, s visokom razinom tolerancije, svijet kreativnosti i novih ideja, osvještenosti i empatije.

Mogući svijet je izgradnja bez uništavanja.

Mogući svijet je proces zajedničke suradnje na problemima svakodnevice, izazovima i vizijama kako bi stvorili poštenu i zdravu budućnost: pošteno društvo i zdravi ekosustav.

Mogući svijet je svijet bez bodljikavih žica koje odvajaju države, ljudi su slobodni u odabiru svoje vjeroispovijesti i poštuje se njihova seksualna orijentacija.

Mogući svijet je prilika za stalni razvoj.

Mogući svijet je prilika za moj osobni razvoj, svaki puta izlazak iz moje sigurne zone.

Svijet međusobnog razumijevanja, tolerancije, ljubavi, prijateljstva. Svijet u kojem se poštuje svačije mišljenje, u kojemu svatko ima svoje mišljenje, a ne povodi se za masama.

Mogući svijet je onaj u kojem te nitko ne osuduje prema tome kako si odjeven, kakvu frizuru imаш i koga volиш. Svijet u kojem politika ne utječe na kulturu, umjetnost i razmišljanja. Svijet u kojem svatko može ubaciti novčić u šešir dobrog uličnog svirača.

Mogući svijet je svijet u kojem smo svi braća i sestre.

Okruženje u kojem je uravnotežen život prirode i živih bića, svijet gdje se donose brza i učinkovita rješenja za nastale probleme kroz međunarodnu suradnju za bolje sutra.

Svijet u kojem su svi jednaki i ravnopravni, u kojem nema mržnje, u kojem se svakoga poštuje. Svijet pun kreativnih ideja, složnosti, ljubavi, sreće i zajedništva.

Moj mogući svijet je prijateljsko mjesto, bez rata, gdje možemo napraviti promjenu i na lica ljudi staviti osmijeha.

Mogući svijet je sada više moguć!

BUDI AKTIVAN/NA!
BUDI SVJESTAN/NA!
ZAPOČNI PROMJENU!

ISBN 978-953-58254-2-5

9 789535 825425 >